БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 210 (18.388). • Сешанба, 1982 йил 14 сентябрь • Баҳоси 3 тийин.

КОРХОНАНИНГ АГРАР ЦЕХИ

Мамлакат аҳолисини озиқ-овқат маҳсулотлари билан имкони борича қисқароқ муддатларда пухта равишда таъминлаш — иқтисодий вазифагина бўлиб қолмай, шу билан бирга жуда зарур социал-сиёсий вазифа ҳамдир. Бу вазифани ҳал этишда саноат корхоналарининг ёрдамчи хўжаликлари катта роль ўйнаши мумкин.

Ўртоқ Л. И. Брежнев КПСС Марказий Комитети 1982 йил май Пленумидаги докладида бундай деб уқтирди: «Корхоналар ёрдамчи хўжаликларининг имкониятларидан ҳам тўлиқроқ фойдаланиш мумкин бўлур эди. Бундай хўжаликларни юритишга қодир бўлган ҳар бир саноат корхонаси, ҳар бир ташкилот одатда ёрдамчи хўжаликка эга бўлиши керак. Шу мақсадда саноат корхоналари ва ташкилотларга зарур қишлоқ хўжалик экин майдонларини ажратиб бериш лозим».

Инсоннинг кайфияти, бинобарин унинг меҳнат унумдорлиги ҳам ишчилар ошхонаси, меҳнаткашнинг оиласи, завод дам олиш базаси дастурхонидаги ноз-неъматларнинг нақадар хилма-хиллигига боғлиқ бўлади. Буни, масалан, «Нижнекамскнефтехим» ишлаб чиқариш бирлашмасининг раҳбарлари яхши тушунадилар. Бу ердаги ёрдамчи хўжалик ҳар бир ишловчи ҳисобига 18 килограмм гўшт етиштириб бермоқда, беш йиллик охирига борганда бу кўрсаткич 56 килограммга етказилади. Могилев областидаги ўнлаб корхоналарнинг «гўшт цехлари» муваффақиятли ишлаб турибди. Уларнинг тажрибаси ишни ташкил этиш методлари билан диққатга сазовордир. Чунончи, башарти корхоналар мустақил равишда ёрдамчи хўжалик ташкил этишга қурби етмаса, улар шерикчилик асосида, бир неча коллективлар иштирокида шундай хўжаликларни ташкил этмоқдалар.

Ҳозир мамлакатдаги 19 мингтадан кўпроқ корхонанинг аграр цехи бор, аммо озиқ-овқат маҳсулотлари етиштириш умумий ҳажмида уларнинг салмоғи ҳозирча катта эмас. Ҳамма жойда ҳам ташландиқ ерлардан, саноат ишлаб чиқаришида ҳосил бўладиган иссиқликдан, озиқ-овқат чиқиндиларидан манфаат келтирадиган тарзда фойдаланишни ўрганиб олганлари йўқ. Корхонанинг ёрдамчи хўжалигини ортиқча юк, деб ёки унчалик эътибор бермаса ҳам бўладиган иккинчи даражали иш, деб муносабатда бўлиш салбий таъсир қилмоқда. Шу сабабли химия, автомобиль саноати, трактор ва қишлоқ хўжалик машинасозлиги корхоналарининг учдан икки қисмига яқинида мутлақо ёрдамчи хўжаликлар йўқ.

Маҳаллий партия ва касаба союз комитетлари ёрдамчи хўжаликлар ишини такомиллаштириш соҳасида ташаббусни бутун чоралар билан қўллаб-қувватлашлари, аграр цехларга эътиборсизлик билан қараётган хўжалик раҳбарларидан қаттиқ жавоб талаб қилишлари керак. Шундай цехларни ривожлантириш билан боғлиқ тадбирлар коллектив шартномаларга, коллективларни социал ривожлантириш планларига киритилган корхоналарнинг тажрибасини маъқулласа арзийди. Бундай иш аграр цехларни тузиш ва ривожлантириш устидан контроллик қилишга кўмаклашади.

Шу билан бирга ҳамма нарса ҳам корхоналарнинг раҳбарларига боғлиқ бўлавермайди. Ёрдамчи хўжаликлар йўлида ҳали кўпдан-кўп тўсиқлар турибди. Саноат корхоналарида қишлоқ хўжалик анжомларининг, фермалар учун керакли асбоб-ускуналарнинг, материаллар, ўғит ва ёш молларнинг етишмаслиги энг ўткир проблемаларнинг бири деса бўлади. Мана шуларнинг ҳаммасини қаердан олиш керак! Ленинградликлар бу саволга жавоб топишди. Бир неча йилдан бери бу ерда ёрдамчи хўжаликларда ва аҳолига ёш мол ҳамда жўжа етказиб бериш юзасидан «Птицепром» трестига, «Новий свет» совхозлар бирлашмасига топшириқлар белгилаб қўйилмоқда. Хўжаликларни қишлоқ хўжалик машиналари, фермалар учун технология асбоб-ускуналари билан таъминлаш масалалари марказлаштирилган тартибда ҳал этилди. Шу машина ва асбоб-ускуналарга талабномалар «Госкомсельхозтехника» область бошқармасининг буюртмасига қўшилади ва қайси идорага қарашли бўлишидан қатъи назар қондирилади. Ёрдамчи хўжаликларга ёрдам тариқасида ўғит, сифатли уруғлик ажратиб берилади.

Бироқ, кўпинча маҳаллий совет органлари ҳам, «Госкомсельхозтехника» ҳам, мелиораторлар ҳам корхоналарнинг ёрдамчи хўжаликларига унчалик эътибор бераётганлари йўқ. Планларда заводларнинг аграр цехлари учун ресурслар кўзда тутилмаяпти. Бу цехлар аниқ ривожланиш истиқболига эга бўлиши учун уларга аниқ мақсадга хизмат қиладиган зарур асбоб-ускуна ва машиналар ажратиб берилиши лозим.

Ёрдамчи хўжаликлар учун ем-хашак тўғрисидаги масала ҳам кўндаланг бўлиб турибди. Аммо бу ўринда ҳам ҳар қандай ҳолатда илож топиш мумкинлигини кўрсатувчи кўпгина тажриба орттирилган. Бир неча йил муқаддам Находкадаги иккинчи йирик панелли уйсозлик трестида ферма ташкил этилганда ем-хашакни яқин атрофдаги хўжаликлардан қиммат баҳо билан сотиб олар эдилар. Шунда ҳар куни мингга яқин киши овқатланадиган ошхонанинг озиқ-овқат чиқитларини эсга олишди. Шаҳар умумий овқатланиш тресты гўштнинг бир қисмини умумий қозонга топшириш шарти билан шу чиқиндиларни фермага топширишга розилик берди. Трестнинг уй-жой, коммунал конторасига ишчилар ётоқхоналарида озиқ-овқат чиқиндилари йиғиладиган идишлар қўйилиши топширилди. Бир неча юк машинаси қайта ускуналаниб, шу чиқиндиларни фермага келтиришга мослаштирилди. Бу ишлар дарҳол натижа бера бошлади. Ошхонадаги тушлик овқатга берилгандан ташқари трестнинг ҳар бир ишчисига ўрта ҳисобда 16 килограммдан кўпроқ қўшимча гўшт олинмоқда. Трестнинг аграр цехи рентабел ишлай бошлади. Бундан ташқари қурувчиларнинг шахсий ёрдамчи хўжаликларида боқиш учун уларга 500 бош чўчқа боласи сотилди. Резервлар борлиги кўриниб турибди, фақат улардан омилкорлик билан фойдаланиш керак.

Ёрдамчи хўжаликларни ривожлантиришда маҳаллий совет органларининг бу ишга эътибор беришига кўп нарса боғлиқ бўлади. Улар аграр цехлари учун имкони борича, ишлаб чиқаришга яқин жойдан саноат корхоналарига ўз вақтида ер ажратиб беришлари, турли заводларнинг ёрдамчи хўжаликларининг ривожланишини мувофиқлаштириб туришлари лозим. Бир жойнинг ўзидан бир неча корхона учун бирданига ер участкалари ажратиб берилиши электр, иссиқлик ва сув таъминотини, йўл қурилишини камроқ чиқим қилиб, яхшироқ ташкил этиш имконини беради.

Баъзи йирик корхоналарда, аввало дам олиш базаларини озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминлашга мўлжалланган ёрдамчи хўжаликлар тузилаётганлиги яхши. Бу жойларда дам олувчи кишилар қишлоқ цехларининг меҳнатчиларига ихтиёрий равишда бажонидил ёрдам берадилар. Бундай ижтимоий фойдали иш тўла қонли дам олишга халақит бермайди, аксинча дам олишни кўнгилли ва мароқли қилади. Бу тажриба жиддий диққат-эътиборга сазовордир. Озиқ-овқат программасида ўртага қўйилган вазифаларни ҳал этишда ёрдамчи хўжаликларнинг роли ортаверади. Шу сабабли партия, совет, касаба союз комитетлари, хўжалик раҳбарлари заводларнинг аграр цехларини ривожлантиришга доимо эътибор беришлари зарур. Чунки бу катта иш совет кишиларининг ўсиб бораётган эҳтиёжларини қондириш, меҳнат коллективларининг стабиллигини ошириш, ижтимоий меҳнат унумдорлигини ўстириш билан бевосита боғланган.

(«Правда» газетасининг 13 сентябрдаги бош мақоласи).

ЎЗБЕКИСТОН БИЛАН ТАНИШМОҚДАЛАР

Руда конлари генезиси халқаро уюшмаси олтинчи симпозиуми қатнашчиларидан бир группаси Тошкентга келди. Меҳмонлар Ўзбекистон ССР Геология министрлиги музейида бўлдилар. Республика Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасини бориб кўрдилар. Симпозиум қатнашчиларининг республикада бўлиш программасида Ўзбекистон руда конлари билан танишиш кўзда тутилган.

(ЎзТАГ).

МАЖБУРИЯТ ҲИСОБИГА

ОХУНБОБОЕВ. («Совет Ўзбекистони» махсус мухбиридан). Райондаги «Октябрь 50 йиллиги» номли колхоз миришкорлари бу йил пахтадан мўл ҳосил етиштирдилар. Айни кунларда колхоз пахтазорларида терим қизғин паллага кирди. Кун сайин суръатга суръат қўшаётган хўжаликнинг Ш. Содиков бошлиқ бригадасида П. Мадрахимов етакчилик қилаётган звено зафар маррасини эгаллади. Чўл шароитида пландаги 15 центнер ўрнига 17 центнердан ҳосил кўтарилди.

Шунингдек, райондаги «Победа» колхозининг М. Мамажонов бошлиқ бригадасида ҳам йиғим-терим зўр уюшқоқлик билан давом эттириляпти. Бригаданинг О. Болтабоев бош бўлган звено аъзолари биринчи теримдаёқ ҳар гектар ердан 32 центнердан ҳосил териб олиб, йиллик планни бажардилар. Улар даладаги ҳосилни чамалаб умумий ҳосилдорликни 50 центнерга етказиш мажбуриятини қабул қилишди.

ПАХТА — ВАТАНГА

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 13 сентябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта; учинчи устун — мавсум бошидан буён; тўртинчи устун — шу жумладан бир кунда машинада терилган пахта; бешинчи устун — мавсум бошидан буён.

Бухоро	2,22	22,62	0,02	0,04
Хоразм	2,35	17,88	0,70	1,77
Навоий	1,49	14,22	0,09	0,34
Сурхондарё	1,69	13,86	0,85	4,49
ҚҚАССР	1,53	11,39	0,32	0,61
Андижон	1,69	10,70	0,01	0,01
Наманган	1,70	10,63	0,12	0,20
Қашқадарё	1,32	9,93	0,40	0,99
Фарғона	1,65	9,68	0,01	0,01
Самарқанд	1,17	9,02	0,09	0,16
Тошкент	2,00	4,77	1,47	2,71
Жиззах	0,25	1,70	0,01	0,01
Сирдарё	0,24	1,46	0,08	0,14
Республика бўйича:	1,51	10,63	0,34	0,94
Шу жумладан ингичка толали пахта:				
Бухоро	2,08	11,83		
Сурхондарё	1,30	11,12	0,67	1,31
Қашқадарё	0,75	5,42		
Наманган	0,40	4,80		
Навоий	1,62	4,65		
Республика бўйича:	1,18	9,10	0,39	0,76

РЕСПУБЛИКА МАТБУОТ МАРКАЗИ ХАБАР ҚИЛАДИ

13 сентябргача республика бўйича 626.047 тонна, шу жумладан ўтган куни 88.827 тонна «оқ олтин» тайёрланди. Машиналар ёрдамида бир кунда 13.448 тонна, мавсум бошидан буён эса 36.782 тонна дурдона териб олинди. Мавсум бошидан буён 35.478 тонна, шу жумладан бир кунда 4581 тонна ингичка толали пахта тайёрланди.

13 сентябрь куни пахтазорларда 592 самолёт ва 2383 ер аппарати ишлатилди. Шу кунгача 1.684,1 минг гектар майдондаги ғўза дефолиация қилинди.

СУРХОНДАРЁ

Шеробод районидаги В. Қодиров номли совхоздан Равшан Яхшиқулов ва Ленин йўли районидаги Будённий номли совхоздан Хўжамқул Рустамов бошлиқ бригадалар йиллик планни бажарганликлари тўғрисида рапорт бердилар. Бу коллективларнинг заршунослари ҳар гектар ердан тегишли равишда 20 ва 35 центнердан ингичка толали пахта ҳосили териб олдилар.

ХОРАЗМ

Хонқа районидаги Охунбобоев номли колхозда теримнинг дастлабки кунлариданоқ механизаторлар — Давлат Очилов, Мадраим Собиров ва Одамбой Нуразизовлар ўртасида меҳнат беллашуви қизғин тус олди. Механизаторларнинг ҳар бири бункерлардан кунига 8—9 тоннадан дурдона бўшатмоқдалар.

СИРДАРЁ

Сирдарё районидаги Охунбобоев номли колхознинг пешқадам теримчиси Ширингул Тўймуродова область кўпминг килограммчиларига карвонбошилик қилмоқда. У шу кунгача 5,5 тонна дурдона терди. Ширингул мавсум охиригача 15 тонна, унинг мусобақадош дугонаси Қантим Расулова эса 13 тонна «оқ олтин» теришга қарор қилди.

ТОШКЕНТ

Ўтган куни Бўка районидаги «Партия XIX съезди» колхози механизатори Саидназар Саидғаниев терим қаҳрамони бўлди. У бир сменада 23,5 тонна пахта терди. Унинг мавсум бошидан буён терган пахтаси 60 тоннадан ошди.

АНДИЖОН

Ўтган куни областда 200 мингдан зиёд киши пахта йиғим-теримида иштирок этди. Ҳар бир теримчининг кунлик ўртача иш унуми 53 килограммни ташкил этди. Ленин райони теримчилари энг яхши натижага эришдилар. Бу ерда ҳар бир теримчи ҳисобига 70 килограммдан пахта тўғри келди.

НАМАНГАН

Чортоқ районида Раимжон Деҳқонов бошлиқ бригада ва Тўлқинбой Дадабоев бошлиқ звено шарафига байроқ кўтарилди. Навоий номли колхознинг бу меҳнат коллективлари бир кунда йиллик планнинг 8,5 процентн миқдорида пахта тайёрланишини таъминладилар.

Районлар мусобақасида Тўрақўрғон райони деҳқонлари пешқадамликни қўлга киритдилар. Улар бир кунда қабул пунктларига йиллик топшириқнинг 2,56 проценти миқдорида хом ашё етказиб бердилар.

ҚАШҚАДАРЁ

Қарши районидаги «Москва» совхозининг Ҳамид Қаршиев бошлиқ бригадаси пахта тайёрлаш йиллик планини бажарганлиги тўғрисида рапорт берди. Бригада деҳқонлари эл хирмонига 184 тонна дурдона армуғон этдилар. 45 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 41 центнердан ҳосил кўтарилди. Коллектив ҳосилдорликни 60 центнерга етказиш мажбуриятини олди.

ЖИЗЗАХ

Областнинг қўриқ хўжаликларида машина терими кўлами тобора кенгаймоқда. Зарбдор районидаги «Чўлқувар», «Ленин йўли», «Ғалаба» ва Октябрь районидаги «Уч қаҳрамон», Ф. Хўжаев номли совхозларнинг механизаторлари терим агрегатларини биринчи бўлиб далаларга олиб чиқишди.

БУХОРО

Ромитан районидаги «Октябрь 50 йиллиги» совхози азаматлари бу йил Ватанга 14.140 тонна «оқ олтин» топшириш мажбуриятини олишган. Ҳозир совхоз далаларида 43 пахта териш машинаси ишлатиляпти. Шокир Зокиров, Қодир Зарипов, Қодир Мажидов сингари дала гвардиячиларининг ҳар бири кунига бункерлардан 13—15 тоннадан дурдона бўшатмоқдалар.

НАВОИЙ

Хатирчи районидаги Чкалов номли колхознинг Неъмат Шопўлатов бошлиқ бригадаси йиллик планни бажарди. Бригада заршунослари адирдаги ерлар ҳосилдорлигини гектар бошига 30 центнерга етказишни кўзлашмоқда.

САМАРҚАНД

Нарпай районидаги «Партия XXVI съезди» совхозининг Қурбон Тожиев бригадаси заршунослари қўриқдан дастлабки 50 тонна «оқ олтин»ни йиғиштириб олишди. План-топшириқни уддалаган бригада аъзолари эл хирмонига яна 35 тонна хом ашё топшириш мажбуриятини олишди.

ҚҚАССР

Пахта йиғим-теримида автоном республиканинг Элликқалъа районидаги Оржоникидзе номли совхоз деҳқонлари яхши кўрсаткичларга эришяптилар. Соли Иброҳимов етакчилик қилаётган бригада чўлқуварлари районда биринчи бўлиб пахта тайёрлаш йиллик планини уддалади. Давлатга 155 тонна «оқ олтин» топширилди.

ФАРҒОНА

Фарғона районидаги Ленин номли колхоз пахтакорлари областда биринчилар қатори ҳосилни машиналар ёрдамида териб олишга киришдилар. Хўжаликнинг Турсун Бойматов, Аҳмадбек Йўлдошев сингари пешқадам механик-ҳайдовчилари юбилей йилида 250 тоннадан «оқ олтин» териш мажбуриятини олишди.

МАРДЛИК ВА ҚАҲРАМОНЛИК УЧУН

«СОЮЗ-Т-7» КЕМАСИ ЭКИПАЖИГА ВАТАННИНГ ЮКСАК МУКОФОТЛАРИ ТОПШИРИЛДИ

«Союз Т-7» кемаси экипажининг муваффақиятли парвози Ватан космонавтикасидаги янги ёрқин саҳифа бўлди. Ана шу экипаж составида биринчи марта космонавт аёл ишлади. Бу парвоз космосни ўрганиш ва ерни билиш соҳасида совет фани ва техникасининг ғоят катта имкониятларини яна бир бор намойиш қилди.

КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси Л. И. Брежнев 13 сентябрь куни Кремлда космос қаҳрамонларига Ватаннинг юксак мукофотларини топширди.

Ўртоқ Л. И. БРЕЖНЕВ нутқи

Азиз ўртоқлар!

Биз ҳам ёқимли, ҳам тантанали воқеа — космос қаҳрамонларини мукофотлаш муносабати билан йиғилдик. Бундай маросимларнинг ўзи ҳам анъанага айланиб қолди. Аммо учиш тўғрисида асло бундай деб бўлмайди.

Составида дунёдаги иккинчи космонавт аёл бўлиб қолган Светлана Савицкая бўлган экипаж жонажон ерга қайтиб келди.

Учишлар тажрибаси тўпланмоқда, космик кемалар мукаммал ва ҳатто шинам бўлиб қолмоқда. Шундай бўлса ҳам самога қўйиладиган ҳар бир қадам такрорланмасдир. Ҳар бир қадам билимларни, мардликни, бунинг устига ғайрат-шижоатни талаб этади. Ватанимизнинг самовий қизи Савицкая, унинг космик шунқорлари Попов ва Серебров ўртоқлар, «Салют-7»-нинг очиқ кўнгилли мезбонлари Березовой ва Лебедев ўртоқлар ана шу фазилатларнинг тўла даражадаги соҳибларидир.

Шундай пайтлар бўлган эдики, одамлар космик тадқиқотлар амалда қандай наф келтиради, деган саволни беришар эди. Эндиликда бундай савол йўқ. Астрономия, об-ҳаво хизмати, медицина, биология, қишлоқ хўжалиги, металлургия ҳамда инсон ақл-заковати ва қўллари иш берадиган кўпдан-кўп соҳалар фақат космик орбиталарда туриб олиш мумкин бўлган маълумотларга муҳтождир. Космосга қилинаётган харажатлар ортиғи билан қоплана бошлади.

Ватан олимларимиз, инженерларимиз, техникларимиз, ишчиларимизнинг ва албатта, космонавтларимизнинг, хуллас, космоснинг бепоён кенгликларини ўзлаштираётган барча кишиларнинг меҳнатига буюк миннатдорчилик билан қарамоқда.

Космик учишни муваффақиятли амалга оширганлиги ва бунда мардлик ҳамда қаҳрамонлик кўрсатганлиги учун икки марта Совет Иттифоқи Қаҳрамони Леонид Иванович Попов Ленин ордени билан мукофотланади. Александр Александрович Серебровга ҳамда Светлана Евгеньевна Савицкаяга Совет Иттифоқи Қаҳрамони юксак унвони берилиб, Ленин ордени ҳамда «Олтин Юлдуз» медали топширилади.

Азиз ўртоқлар, сизларни ана шу мукофотлар билан қизғин муборакбод этаман. Сизларга ерда ва космосда янги-янги зафарлар тилайман!

* * *

Л. И. Попов ўз нутқида космик учишни бажаришни ишониб топширганликлари учун, меҳнатларига берилган юксак баҳо учун, Ватан мукофотлари учун экипаж номидан Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетига, СССР Олий Совети Президиумига, Совет ҳукуматига, Леонид Ильич Брежневга сидқидилдан миннатдорчилик изҳор қилди.

Бизнинг парвозимиз, деди у, XXVI съезд қарорларидан илҳомланган бутун совет халқи СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун ҳозирлик кўраётган кунларда ўтди. Космик учиш программаси батамом бажарилганлигини маълум қилишга ижозат бергайсиз. Анатолий Березовой билан Валентин Лебедев «Салют-7» орбитал станцияси ичида космик вахтани яхши кайфият билан давом эттирмоқдалар. Улар учиш программасини юқори сифатли қилиб, аъло даражада бажаришларини айтиб қўйишимизни сўрадилар.

Л. И. Попов совет космонавтлари номидан ваъда бериб, биз космик фазони бутун инсоният бахт-саодати йўлида муваффақиятли ўзлаштириш учун бутун кучимиз, билимимиз, тажрибамизни сарфлаймиз, деди.

А. А. Серебров юксак мукофот учун миннатдорчилик билдириб қуйидагиларни таъкидлади: Бизнинг илмий тадқиқот комплекси ичидаги учишимиз совет космик техникаси нақадар мукаммал эканлигини, у сифат жиҳатидан нақадар юксак даражага кўтарилганлигини, эркин тинч ижод қилаётган совет кишиси қандай чўққиларга эриша олишини яна бир бор кўрсатди.

Биз бу юксак мукофотларни даставвал олимлар, конструкторлар, ишчилар, қишлоқ меҳнатчилари, врачлар — бутун қаҳрамон совет халқимиз меҳнатининг эътироф этилиши деб қабул қиламиз.

Муҳтарам Леонид Ильич, Сизни, КПСС Марказий Комитетини, Совет ҳукуматини ишонтириб айтаманки, коммунист, инсон, олим сифатида ўзимнинг бутун кучим, билимларим, тажрибамни киши бошқарадиган космик техникамизни такомиллаштиришга, улуғ Ватанимиз бахт-саодати йўлида космик тадқиқотларнинг самарадорлигини оширишга сарфлайман.

Халқимнинг юксак мукофотларини, деди ўз нутқида **С. Е. Савицкая** учишимизга тайёргарлик кўриш ва уни ўтказишни таъминлаган совет кишиларининг катта илмий, техникавий, ишлаб чиқариш коллективларига ҳам берилган мукофотлар деб биламан. Мен — коммунист учун биз Ватан топшириғини, партия топшириғини бажардик, деб маълум қилиш қувончлидир.

Экипажимиз учиши шуни яққол кўрсатдики, космик техникани ривожлантиришнинг ҳозирги босқичида ҳам хотин-қизлар космосда актив ишлашга, илмий-техникавий, медицина-биология тадқиқотлари ва экспериментларни муваффақиятли ўтказишга, космик техникадан фойдаланишга қодирдирлар.

Ленин партияси, Совет ҳукумати, шахсан Сиз, Леонид Ильич, совет космонавтикасини ривожлантириш тўғрисида доим ғамхўрлик қилиб ва эътибор бериб келаётганлигингиз туфайли космик учишни муваффақиятли ўтказиш мумкин бўлиб қолди ва у собитқадамлик билан амалга оширилди.

Совет олимлари, инженерлари, ишчиларининг астойдил меҳнати билан мукаммал, пухта космик техника яратилдики, бу техника аёл кишининг экипаж составида саккиз кунлик парвозни бажаришига имкон берди.

Космосда ишлар экансан, планетамиз нақадар ажойиблигини, айтишим мумкинки, улуғворлигини ва шу билан бирга ҳимоясиз эканлигини кўрасан киши. Партиямиз, ҳукуматимиз ва шахсан Сиз, азиз Леонид Ильич, тинчлик учун олиб бораётган тинимсиз курашнинг ниҳоятда муҳимлиги ва зарурлигини ҳам айниқса чуқур тушуниб оласан киши. Ер юзида тинчликсиз бахт-саодат ҳам, севимли меҳнат қувончи ҳам бўлиши мумкин эмас.

Мамлакатимиз космонавтикаси янги ғалабаларининг шон-шуҳрати йўлида Ватаннинг ҳар қандай топшириғини бажаришга тайёрман.

Нутқлар эътибор билан тингланиб, қарсаклар билан кутиб олинди.

Шонли воқеа ҳақидаги эсдалик учун Леонид Ильич Брежневга орбитал илмий-тадқиқот комплекси ичида беш космонавт имзолаган биргаликдаги учиш тўғрисидаги **гувоҳнома** топширилди.

Мукофотларни топшириш маросимида ҳозир бўлган КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзоси, КПСС Марказий Комитети секретари К. У. Черненко, КПСС Марказий Комитети бўлимининг мудири И. Ф. Дмитриев, СССР Олий Совети Президиумининг секретари М. П. Георгадзе, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси А. И. Блатов, Ю. А. Гагарин номидаги космонавтлар тайёрлаш марказининг бошлиғи, авиация генерал-лейтенанти Г. Т. Береговой, бошқа расмий кишилар экипаж аъзоларини самимий муборакбод этдилар.

(ТАСС).

Суратда: мукофотларни топшириш пайти.

В. Мусаэльян ва Э. Песов фотоси. ТАСС фотохроникаси.

КОММУНИСТИК МЕҲНАТИМИЗ — ШОНЛИ ЮБИЛЕЙГА

Ватанимиз пойтахтидаги илғор корхоналар коллективларининг ССР Иттифоқи ташкил этилганлигининг 60 йиллигига бағишлаб 18 декабрда коммунистик шанбалик ўтказиш тўғрисидаги ватанпарварлик ташаббусини Ўзбекистон меҳнаткашлари кенг қўллаб-қувватламоқдалар.

В. П. Чкалов номидаги Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасида бўлиб ўтган митинг қатнашчилари: «Шу кунни энг юксак меҳнат унумдорлигига эришиш билан нишонлаймиз» дедилар. Самолётсозлар москваликларнинг ватанпарварлик ташаббусини маъқуллаб ва қўллаб-қувватлаб шонли юбилей шарафига ҳамма бир тан бир жон бўлиб, 18 декабрь куни ўз иш жойимизда туриб, зарбдорларча меҳнат қиламиз, деб ишонтирдилар.

Москваликларнинг ташаббусига бағишланган митинглар Ўзбекистон пойтахтидаги бошқа корхоналар ва қурилишларда ҳам бўлиб ўтди. Бу митингларнинг иштирокчилари шанбаликда актив қатнашишга шай эканликларини изҳор этдилар.

(ЎзТАГ).

ХИМИК ОЛИМЛАР БИЛАН УЧРАШУВ

13 сентябрь куни Тошкентда очилган совет — француз симпозиуми полимерларни тадқиқ қилиш, илмий ютуқларни ишлаб чиқаришга жорий этиш соҳасидаги муҳим проблемаларга бағишланди. СССР Фанлар академиясининг Ленин орденли, академик А. Н. Несмеянов номли элемент — органик бирлашмалар институтининг олимлари Франциядаги «Рон-Пуленк» фирмаси олимлари ва мутахассислари билан тўртинчи марта учрашмоқдалар. Делегацияларнинг раҳбарлари — Совет томонидан академик В. В. Коршак, Франция томонидан илмий-тадқиқотлар ва лойиҳалар бўйича «Рон-Пуленк» фирмасининг бош директори М. Лавалу симпозиумни очиш вақтида икки мамлакат олимлари ўртасидаги алоқалар ўсиб бораётганлиги ҳақида гапирдилар. Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг президенти, академик О. С. Содиқов меҳмонларни табриклади.

Симпозиум қатнашчилари фикрлашиб оладилар, полимерлар химияси ва физикаси институтининг, биорганик химия институтининг, республика Фанлар академиясининг бир қанча бошқа тармоқ институтлари фаолияти билан танишадилар, Самарқандга борадилар.

Симпозиум ишида СССР Фан ва техника давлат комитети халқ хўжалигида полимерларни қўлланиш илмий кенгашининг раиси академик Н. С. Ениколопов иштирок этмоқда.

(ЎзТАГ).

ПАРТИЯ ТУРМУШИ

АКТИВЛИК САМАРАСИ

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев партия XXVI съездига Ҳисобот докладида: «Бошланғич партия ташкилотларига маъмурият фаолиятини контроль қилиб туриш ҳуқуқи берилган. Улар бу ҳуқуқдан тўлароқ ва яхшироқ фойдаланишлари муҳимдир. Гап кадрлар тўғрисида борадими, хўжалик планларининг бажарилиши ҳақида борадими, ёхуд кишиларнинг меҳнат ва маиший шароитини яхшилаш ҳақида борадими, бундан қатъи назар, партия ташкилотлари принципиаллик кўрсатишлари, маъмурият нотўғри йўл тутганда унинг измига юрмасликлари лозим. Хуллас, партиявий йўлни қатъият билан ўтказиши керак», — деган эди.

Съезд қарор ва кўрсатмаларини ҳаётга татбиқ этаётган Яккабоғ район партия комитети, бошланғич партия ташкилотлари маъмурият фаолиятини назорат қилиш ишига эътиборни кучайтирмоқда. Райкомнинг бюро мажлисларида, партия ташкилотчиларининг семинар-кенгашларида бу соҳадаги ишнинг аҳволи системали ва планли равишда муҳокама қилиб бориляпти. Район партия комитетининг бюроси «Госкомсельхозтехника» район бирлашмаси ҳамда «Коммунизм» колхози бошланғич партия ташкилотларининг маъмурият фаолиятини назорат қилиш комиссиялари ишига раҳбарлиги тўғрисидаги масалани муҳокама қилди. Комиссиялар ишидаги ютуқларни қайд қилиш билан бирга партия назоратини йўлга қўйиш борасидаги камчиликлар ҳам кўрсатиб берилди, бошланғич партия ташкилотларига назорат комиссиялари ишига раҳбарликни янада яхшилаш ва такомиллаштириш юзасидан кўрсатмалар берилди. Район партия комитетининг ташкилий бўлимида аҳолига маиший хизмат кўрсатиш комбинати ва район халқ маорифи бўлими бошланғич партия ташкилотларининг маъмурият фаолиятини назорат қилиш комиссияларининг ишини ташкил этиш борасидаги тажрибалари ҳақидаги ахборотлари тингланди. Шунингдек, бошланғич партия ташкилотлари секретарлари семинар-кенгашида Энгельс номли колхоз, «Яккабоғ» боғдорчилик совхози, «Эскиангарканалстрой» трестига қарашли кўчма механизациялашган колонна бошланғич партия ташкилотларининг назорат комиссиялари ишига раҳбарлиги ҳақидаги масалалар муҳокама қилинди.

Ана шу тадбирлар натижасида бошланғич партия ташкилотлари ҳузуридаги назорат комиссиялари ишига эътибор анча кучайди, уларнинг активлиги ошди. Ҳозирги вақтда районимиз бошланғич партия ташкилотларида маъмурият фаолиятини контроль қилувчи 98 комиссия тузилган. Улар составида 354 коммунист иш олиб бормоқда. Назорат комиссияларини ишнинг кўзини биладиган, мутахассисликка эга бўлган актив коммунистлар, ишлаб чиқариш илғорлари бошқармоқда.

Маъмурият фаолиятини контроль қилувчи комиссиялар иши қатъий план асосида олиб борилмоқда. Унинг йиғилишлари ҳар ойда бир марта ўтказиб турилади. Меҳнат коллективларининг ишлаб чиқариш фаолияти, меҳнат унумдорлиги, иш сифати ва самарадорлигини ошириш, раҳбар ва масъул ходимларнинг давлат планлари ҳамда белгиланган топшириқларни бажаришдаги масъулиятини кучайтириш сингари актуал масалалар муҳокама қилиб борилмоқда.

Яқинда «Қизил Ўзбекистон» колхози партия ташкилотининг комиссияси хўжаликда кузги шудгорлашнинг бориши ҳамда қишлоқ хўжалик машиналаридан фойдаланишнинг аҳволи ҳусусидаги текшириш якунларини муҳокама қилди. Маълум бўлдики, трактор паркида йўл қўйилган камчиликлар ўз вазифасига эътиборсизлик билан муносабатда бўлган айрим масъул ходимларнинг айби билан содир бўлган. Материаллар колхоз правлениеси ва партия комитетининг қўшма мажлисида ҳам атрофлича муҳокама қилинди. Камчиликларни бартараф этиш юзасидан зарур чора-тадбирлар белгиланиб, айбдор шахсларга нисбатан тегишли маъмурий ва партиявий чоралар кўрилди. Пахта тозалаш заводи, колхозлараро қурилиш бошқармаси, 85-автобаза ва бошқа бир қатор хўжалик ҳамда муассаса бошланғич партия ташкилотлари ҳузуридаги маъмурият фаолиятини контроль қилувчи комиссиялар томонидан аниқланган камчиликлар юзасидан ҳам зарур чора-тадбирлар амалга оширилди.

Бу комиссияларнинг актив фаолияти ўз навбатида хўжаликлар, ташкилотлар ва муассасалардаги ишни кучайтириш, район экономикасини юксалтиришга муносиб ҳисса бўлиб қўшилмоқда. Халқ хўжалигининг кўпгина тармоқлари бўйича план-топшириқлар мунтазам равишда ортиғи билан адо этилаётир. Ўн биринчи беш йилликнинг биринчи йили ҳамда шу йилнинг саккиз ойида саноат корхоналари ва қурилиш-монтаж ташкилотлари юксак иш кўрсаткичларига эришди. Айни кунларда партия ташкилотлари ва улар қошидаги маъмурият фаолиятини контроль қилувчи комиссиялар назорат ишларини принципиал ва ошкоралик асосида самарали олиб бориш орқали район меҳнаткашлари олдига қўйилган ниҳоятда масъулиятли вазифаларнинг муваффақиятли ҳал этилишига яқиндан ёрдам кўрсатмоқдалар.

У. САТТОРОВ.
Ҳ. ТУРДИЕВ.

Нефть ва газ конларини ўзлаштирувчилар ҳафталиги

ҒОЛИБЛИК МАСЪУЛИЯТИ

Еримиз сахий. Ер устида турли туман ноз-неъматлар етиштирилиши билан бирга «оқ олтин» ҳам ундириб олинмоқда. Тармоғимиз ишчи ва мутахассислари — ер остидан нефть, табиий газ қазиб чиқаришнинг ҳаддисини олган касб эгалари. Нефтчилар ва газчиларимиз экономика турли тармоқларини тараққий эттиришга муносиб ҳисса қўшиш учун курашиб, янгидан-янги зафарларни қўлга киритаётирлар.

СССРнинг шонли 60 йиллиги шарафига бошланган мусобақада бирлашмамиз корхоналарининг коллективлари ғолиблик учун муттасил кураш олиб бормоқдалар. Нефть ва газ саноати ходимларининг Бутуниттифоқ социалистик мусобақаси 1982 йил биринчи ярми якунларига кўра «Узбекнефть» бирлашмаси ғолиблар қаторидан ўрин олди, СССР Нефть саноати министрлиги ва нефть ҳамда газ саноати ишчилари касаба союзи Марказий Комитетининг иккинчи даражали мукофотига сазовор бўлди.

Ғолиблик гашти ҳам бор. Шу билан бирга ғолиблик масъулиятини ҳам унутмаслик керак. Бу масъулият шундан иборатки, мусобақада эгалланган марра билан чегараланишнинг ўзи етарли эмас. Эришилган муваффақиятларни мустаҳкамлаш, янги довонларни забт этиш, иқтисодий-техника кўрсаткичларини муттасил яхшилаб бориш лозим. Ғолиблик масъулиятини қалбдан ҳис этган бирлашмамиз корхоналарининг ишчи ҳамда мутахассислари беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари адо этиш учун бутун куч ҳамда имкониятларини сафарбар қилмоқдалар.

Илғор коллективлар ва новатор ишчилар янги резервларни ҳаракатга келтириб, имкониятлардан самарали фойдалана бориб, партия XXVI съезди белгилаб берган улуғвор режаларни рўёбга чиқариш учун қизғин курашмоқдалар. Бунга беш йиллик иккинчи йили дастлабки саккиз ойининг якунлари яққол мисол бўла олади. Саккиз ойда табиий газ қазиб олиш давлат плани 113,4 процент адо этилди. Нефть қазиб чиқариш топшириқлари ҳам муваффақиятли бажарилди. Энг муҳими, бирлашмамиз коллективлари нефть ҳамда газ қазиб олиш юзасидан қабул қилган юксак социалистик мажбуриятларини шараф билан бажаришга эришдилар.

Нефть қазиб чиқариш бошқармаларининг барчаси маҳсулот реализация қилиш, товар маҳсулот тайёрлаш ва меҳнат унумдорлигини кўтариш юзасидан белгиланган топшириқларни ортиғи билан бажаришни таъминламоқдалар. Бирлашма пармаловчилар коллективлари ҳам ғайрат билан ишлашяпти. Қудуқларни пармалаш саккиз ойлик топшириғи 103,1 процент адо этилди. Янги кудуқлар қазиш плани 171,4 процент бажарилди. Жами 24 кудуқ фойдаланишга топширилди.

Пешқадамларимиз билан фахрланамиз. Уларнинг тажрибаларини кенг ёйиш ўз натижаларини бермоқда. «СССР 60 йиллигига — 60 зарбдор ҳафта» шиори остида кундан-кунга ғайрат билан меҳнат қилаётган бригадалар сони кўпайиб бормоқда. В. Шурухин, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони М. Сиддиқов, И. Абдураҳмонов, И. Баишев ўртоқлар бошқараётган пармаловчилар бригадалари коллективлари планларнигина эмас, юксак социалистик мажбуриятларини ҳам зиёда адо этишда ҳамкасбларига ўрнак бўлмоқдалар. М. Бегматов, М. Аҳмедов, Б. Исмоилов раҳбарлик қилаётган монтажчилар бригадалари смена топшириқларини ошириб бажаряптилар. П. Шчербин, Р. Саидов, Ҳ. Ғаниев, Т. Қамбаров ва бошқа ўртоқлар бош бўлган нефть қазиб чиқариш участкаларининг азаматлари меҳнат мақтовига лойиқ.

Ўртоқ Л. И. Брежнев Тошкентдаги тантаналар чоғида берган маслаҳатларида қувватлардан самарали фойдаланиш кераклигини алоҳида таъкидлаб ўтдики, бу — биз, кончилар учун улкан иш программаси бўлиб қолди. Бирлашмага қарашли барча коллективлар машина-ускуна ҳамда агрегатлардан янада самарали фойдаланиш чораларини кўрмоқдалар. Ҳар бир ишчи ва мутахассис нефть ҳамда газ қазиб чиқариш ускуналарининг бекор туришига йўл қўймаслик, ёқилғи-энергетика, моддий ресурсларни тежаб-тергаб сарфлашга қаратилган янги тадбирларни ишлаб чиқмоқда. Ишлаб чиқаришга прогрессив технология, янги техникани жорий этиш юзасидан кўрилган чора-тадбирлар иш сифатини оширишга катта ёрдам бермоқда.

Маҳсулот ишлаб чиқаришни муттасил кўпайтириб бориш — асосий бурчимиз. Бунинг учун, аввало, ишлаб чиқаришни ташкил қилишни такомиллаштира бориш зарур. Ишдаги узлуксизлик, ҳамиша олға томон бориш, бир маромда маҳсулот ишлаб чиқаришга эришиш беш йиллик давомида нефть ҳамда газ қазиб чиқаришни кўпайтириб боришнинг энг катта резервидир.

Янги конларни ўзлаштириш билан бирга, мавжуд қудуқлардан маҳсулот қазиб олишни кўпайтириш программаси муваффақиятли бажарилмоқда. Ички резервларни қидириб топиш, уларни ҳаракатга келтириш йўли билан беш йиллик план топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун курашда ғолиблик йўлидан бораверамиз.

А. НОРМАТОВ,
«Ўзбекнефть» ишлаб чиқариш бирлашмаси бош директорининг ўринбосари.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ПЛЕНУМИ ОЛДИДАН

„КАТТА ФАН“НИНГ КАТТА ТАШВИШЛАРИ

«Катта фан»нинг куч-ғайрати назарий проблемаларни ишлаб чиқиш билан бир қаторда жуда муҳим халқ хўжалик масалаларини ҳал қилишга, ишлаб чиқаришга чинакам революцион ўзгартишлар олиб киришга қодир бўлган кашфиётларга тобора кўпроқ даражада жалб этилишига мамлакат ниҳоятда муҳтождир.

Л. И. БРЕЖНЕВ.

Кейинги йилларда партия ва ҳукуматимизнинг мўътабар ҳужжатларида совет фанининг коммунистик қурилиш соҳасидаги тобора ўсаётган роли ўз аксини топмоқда, ҳамма фан соҳалари равнақи ва фан-техника тараққиёти масалаларига жуда катта эътибор берилмоқда. КПСС XXVI съезди қарорларида мамлакатимизда илмий-техника потенциали каби илмий-тадқиқотларнинг даражаси ва кўлами ҳам анчагина ошганлиги таъкидланди, фундаментал фанларга алоҳида эътибор берилди. Зеро, ўртоқ Л. И. Брежнев таъбири билан айтганда, фундаментал тадқиқотлар чашмаси доимо қулф уриб турмаса, фан-техника тараққиётининг жўшқин оқими қуриб қолади.

Бизда фан тараққиёти беш йилликлар бўйича планлаштирилиши анъана бўлиб қолган. Бу планлар муддати жиҳатидан халқ хўжалигини ривожлантиришнинг беш йиллик планларига мос тушади. Фан-техника тараққиётининг комплекс программалари асосида бажариладиган ишлар (бунда академиямиз муассасалари тармоқ илмий-тадқиқот институтлари ва олий ўқув юртлари билан ҳамкорликда ишлайди) халқ хўжалигининг алоҳида тармоғига мансуб ёки маҳаллий фан-техника вазифаларини ҳал қилиш учун қисқа муддатга тузиладиган комплекс программалар, комплекс-буюртма программалар, илмий ва ишлаб чиқариш ташкилотлари ўртасидаги ҳамкорлик шартномалари, илмий муассасаларда тармоқ ва проблема лабораторияларини ташкил этиш ва бошқалар шулар жумласидандир.

Комплекс программалар мавжуд куч ва воситаларни илм-фаннинг ўзи учун ҳам, умуман халқ хўжалиги учун ҳам ғоят қизиқарли бўлган фундаментал ва амалий тадқиқотларни бажаришга мумкин қадар кўпроқ жамлаш имконини беради. «Пахта» комплекс программасини олайлик. У том маънода илмий программа бўлиб, ўн минглаб кишиларнинг куч-ғайрати ва изланишини, кўпдан кўп муассасаларнинг, турли министрлик ва идораларнинг, корхоналар, институтларнинг фаолиятини битта вазифа доирасида бирлаштиради. Бу программа қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини, шу тармоқда тайёрланадиган маҳсулотларни қайта ишлашни қамраб олиш билан бирга пахтачиликни ҳамда пахта хом ашёсини қайта ишлашни меҳнат воситалари ва қуроллари билан таъминлайдиган тармоқларни, ирригация ва мелиорацияни, селекция ва химияни ўз ичига олади. Программанинг кенг миқёсли, кўп қиррали характери турли-туман соҳалардаги олимлар учун кенг фаолият майдонини очиб берди. Селекциячилар, химиклар, агрономлар, машинасозлар ва конструктор, олимлар, пахта тозалаш ва тўқимачилик саноати илмий лабораториялари ходимларининг куч-ғайрати шу тарзда бирлаштирилди. Ўсимликлар физиологияси ва биологияси, уларнинг иқлим муҳити билан ўзаро таъсири соҳасидаги тадқиқотларнинг назарий даражасини ошириш, шу асосда ғўзани озиқлантиришни яхшилайдиган, ҳосилдорлигини оширадиган, пахта толасининг сифатини яхшилайдиган қатор тавсиялар яратилди. Кўплаб янги илмий тавсиялар ҳаётга йўлланма олди.

Олимларимиз олдига атроф-муҳитга безарар, самарали дефолиантларни тезроқ яратиш ҳамда ўсимликларни ердан туриб дорилаш методларини ишлаб чиқиш-дек актуал вазифа қўйилган эди. Механизатор ва тажрибали пахтакорлар билан ҳамкорликдаги изланиш яхши самара берди. Бугунги кунда академиямиз институтлари таклиф этган янги дефолиантлар катта-катта майдонларда қўлланилмоқда, олий ўқув юртлари олимлари билан ҳамкорликда яратилган «А-1» стимулятори ғўзани ўстиришда муҳим омиллардан бири бўлиб қолди.

Фан билан меҳнат иттифоқи таъминланган жойда илмий изланиш суръатлари кескин тезлашиши, ғояларнинг рўёбга чиқиш муддати қисқариши ҳаёт синовидан ўтгандир. Республика партия ва ҳукуматининг доимий ғамхўрлиги, диққат-эътибори илм-фан олдига қўйилган вазифаларни мукаммал бажаришга имкон бермоқда. Кейинги йилларда СССР Фан ва техника давлат комитети, СССР Госплани ва СССР Фанлар академиясининг комплекс илмий-тадқиқот программалари бўйича ишлашга тобора кўпроқ эътибор бераётирмиз. Бугунги кунда саккиз комплекс программа, 18 регионал программа бўйича илмий тадқиқот олиб бораётирмиз. Келгусида суғориладиган ерларни обиҳаёт билан пухта таъминлаш, пахта толаси юқори технология сифатига эга бўлган янги ғўза навларини яратиш, озуқа ишлаб чиқариш резервини қидириб топиш ва бошқалар шулар жумласидандир. Олимлар КПСС XXVI съезди, партия Марказий Комитетининг 1981 йил ноябрь ва 1982 йил май Пленумлари қарорлари, мамлакат Озиқ-овқат программаси амалга оширилишига мумкин қадар кўпроқ ҳисса қўшишга, фундаментал ва амалий тадқиқотларни кенг жабҳада олиб боришга, куч ва маблағларни ғоят муҳим илмий-техникавий ва социал проблемаларни комплекс ҳал этишга, ишлаб чиқариш самарадорлиги ва маҳсулот сифатини оширишга, ижтимоий тараққиётнинг, меҳнаткашлар маркса-ленинча дунёқарашини шакллантиришнинг актуал масалаларини ишлаб чиқишга жамлашлари керак. Республика академияси, бошқа илмий марказлар кучларининг Ўзбекистонга хос бўлган ва худди шу боисдан умумдавлат аҳамиятига молик проблемаларни ҳал қилишга жалб этилиши уларнинг иш самарадорлигини сезиларли даражада оширди. Академия бажарган тугалланган илмий-тадқиқот ишларининг жорий этилишидан олинган иқтисодий самарадорлик ўнинчи беш йилликда салкам 1,5 миллиард сўмни ташкил этди. Фанга сарфланган ҳар бир сўм 1981 йилда 5 сўм 80 тийин бўлиб қайтди.

Радиоактив изотоплар ҳамда радиацион техника ишлаб чиқиш ва амалиётда қўлланиш, активацион анализ, кибернетика соҳасидаги ечимлар, автомат бошқарув системаси жорий этилиши, сейсмология ҳамда иншоотларнинг сейсмик мустаҳкамлиги борасидаги амалий тадқиқотлар Иттифоқ ва ҳатто жаҳон миқёсида эътироф этилмоқда. Геолог олимларимизнинг кўпгина илмий башоратлари амалиётда тасдиқланиб, турли фойдали қазилма конларидан саноат йўсинида хом ашё қазиб чиқариш йўлга қўйилди. Табиий бирикмалар химияси соҳасидаги йирик тадқиқотлар натижасида ажойиб дори-дармонлар яратилди.

Академияга қарашли илмий муассасалар, тармоқ институтлари ҳамда идораларнинг иқтисодчилари Ўзбекистон ишлаб чиқариш кучларини ривожлантириш ва жойлаштиришнинг 2000 йилгача бўлган схемаси ҳамда фан-техника тараққиётининг комплекс программасини туздилар. Тошкент ҳамда Жиззах шаҳарларини социал-иқтисодий ривожлантиришнинг перспектив планлари, шунингдек меҳнат ресурсларидан оқилона фойдаланиш режалари тузилди.

Бизнинг академияда кукун металлургияси, коррозияга қарши кураш, оғир, сермашаққат жараёнларни механизациялаш ва автоматлаштириш каби муҳим проблемалар бўйича тадқиқот ишлари бошлаб юборилди.

Шунга қарамай, илмий муассасаларнинг фаолияти ҳозирги кун талабларига тўла жавоб беради, дейиш қийин. Илмий тадқиқотларни бошқариш ва планлаштиришда, ташкилий ишларда, кадрлар тайёрлашда ҳал этилиши лозим бўлган муаммолар оз эмас. Кейинги йилларда анча ўсиб, мустаҳкамланган республика илмий потенциалидан янада самаралироқ фойдаланилса, илм-фаннинг жамиятга келтираётган нафи янада кўпроқ бўларди. Фанлар академиясининг ўзида 35 институт, 7 конструкторлик бюроси бўлиб, уларда 15 мингдан ортиқ илмий ходим ишламоқда. Республика Фанлар академиясининг 42 ҳақиқий ва 58 мухбир аъзоси бор, 2000 фан доктори ва кандидати илмий изланишлар билан машғул. Республикамизда 200 дан ортиқ илмий муассаса, олий ўқув юрти, лойиҳа, конструкторлик бюролари борки, мавжуд резервлардан тўлароқ фойдаланиш Умумиттифоқ меҳнат тақсимотида Ўзбекистон тутган ўриндан келиб чиқадиган кўпгина проблемаларни муваффақиятли ҳал этиш имконини беради.

Мамлакат Озиқ-овқат программаси вазифаларини муваффақиятли ҳал этиш учун чўл шароитида яйловлар маҳсулдорлигини ошириш, озуқани оқсил билан бойитиш, шу мақсадда ферментланган ғўзапоядан озуқа ишлаб чиқариш, шоличилик ва чорвачиликда хлорелла ҳамда кўк-яшил сув ўтларидан, озуқабоп ўтлардан кенг фойдаланиш муҳим аҳамият касб этади. «Пахта» ва озиқ-овқат комплекси программаларини бажаришда сув тақчиллигини енгишнинг оқилона йўллари муҳим аҳамият касб этади. Маълумки, бир тонна пахта етиштириш учун 6 минг кубометр сув керак. Пахта етиштириш Улуғ Октябрь инқилобидан кейин ўтган даврда 12 баробар кўпайди, Ўрта Осиёнинг сув манбалари эса ҳамон ўша-ўша. Бундан ташқари регионда миллион-миллион гектар қўриқ ерлар бўш ётибди. Бу ерларга сув чиқарилса, халқ хўжалигимизда нақадар катта ўзгаришлар содир бўлишини тасаввур этиш қийин эмас. Шу боис аввало сувни тежаб-тергаб ишлатишга ўрганиш керак. Олим ва амалиётчиларнинг бу борадаги изланишлари туфайли суғоришнинг анча такомиллаштирилган методлари ишлаб чиқилди. Сибирь дарёлари сувининг бир қисмини Ўрта Осиёга оқизиш эса бу катта проблемани ҳал этишда муҳим аҳамият касб этади.

Халқ хўжалик вазифаларидан келиб чиқиб амалга оширилаётган фундаментал ва амалий тадқиқотлар йил сайин кўпайиб бормоқда. Бу ҳол илм-фаннинг барча резервларидан самаралироқ фойдаланишни тақозо этади. Афсуски, илмий-тадқиқот ишларини планлаштириш ва ташкил этишда ҳамон камчиликлар учраб туради. Баъзи институтларда майда бўлимлар ҳаддан ташқари кўп, бу ҳол уларни малакали раҳбар кадрлар билан таъминлашда, табиийки, қийинчилик туғдиради. Ҳатто илмий ходимларга нисбатан раҳбарлик лавозимидаги кишилар сони кўпайиб кетган муассасалар ҳам учраб қолади. Ўз-ўзидан равшанки, бундай ҳолда маблағ ва кучлар сочиб юборилади. Бошқа илмий муассасалар билан узвий алоқа бўлмаслиги сўзсиз мавзулар такрорланишига олиб келади. Академия муассасаларида сарф қилинган ҳар бир сўмдан 10 тийиндан тортиб, 100 сўмгача — ҳар хил самара олинаётганлиги боиси ҳам шунда.

Ҳозирги кунда бизда тематикани қайта кўриб чиқиб, кўп мавзулилик ва такрорлашларни бартараф этиш, илмий бўлинмаларни йириклаштириш, академия муассасалари, тармоқ институтлари ва олий ўқув юртлари ўртасида координацияни яхшилаш юзасидан қатор ишлар олиб борилмоқда. Республика Фанлар академияси илмий муассасалари структурасини қайта ташкил этиш натижасида 59 лаборатория 29 тага бирлаштирилди, истиқболли деб топилмаган 9 лаборатория эса бутунлай тугатилди. Илмий муассасалар кучини бирлаштириш ва тармоғини такомиллаштириш мақсадида иқтисод соҳасидаги институтларни бирлаштириш масаласи ўрганилмоқда.

Академиямизнинг олий ўқув юртлари, СССР Фанлар академияси институтлари ва бошқа қардош республикалардаги илмий муассасалар билан алоқаси мустаҳкамланиб бормоқда. Физика, химия, биология, экономика соҳасида Иттифоқ аҳамиятига молик йирик проблемалар устидаги тадқиқотлар бўйича тажриба алмашиб туриш анъана бўлиб қолди. Илмий муассасаларимиз ўртасидаги ижодий ҳамкорликни мустаҳкамлаш мақсадида Тошкент область партия комитети ва Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Президиуми қарори билан Тошкент илмий маркази ташкил этилди. Самарқандда ҳам шундай илмий марказ очиш режалаштирилмоқда.

Илмий ечимларни амалиётга жорий этиш ҳамон долзарб масала бўлиб қолмоқда. Бу соҳадаги камчилик ва нуқсонлар, судралишлар ишлаб чиқаришни ўстириш, халқ хўжалиги тармоқларида техникани кенг жорий этишга фундаментал фанлар таъсир доирасидан ҳамон тўлиқ фойдаланилмаётганлигини кўрсатади. Халқ хўжалигида ҳозирги вақтда тугалланган илмий-техник ечимларнинг 60 процентчасидан фойдаланилмоқда, холос. Ўнинчи беш йилликда 137 тугалланган ечимдан 75 таси амалиётга жорий этилганлигини айтиш кифоя.

Илмий ишларни янада жадаллаштириш учун моддий-техника базаси жуда мустаҳкам бўлиши керак. Аммо академия бўйича қурилиш-монтаж ишлари ҳажми қатор йиллардан бери муттасил бажарилмай келяпти. Кейинги олти йил мобайнида академиямиз бўйича 8,7 миллион сўм капитал маблағ ўзлаштирилмаганлиги, наҳотки, мутасадди қурилиш ташкилотларини ташвишлантирмаса?

Яна бир муаммо. Илмий ускуна ва асбоблардан самарали фойдаланиш илмий-тадқиқотлар сифатини оширишнинг муҳим омилидир. Ноёб, қимматбаҳо прибор ва қурилмаларни, коллектив бўлиб фойдаланиш марказларини кўпайтириш ҳаёт тақозоси. Ана шундайлардан бири «Кибернетика» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси қошидаги ҳисоблаш маркази ҳисобланади. Шунингдек, ўлчов приборларини ижарага бериш маркази ҳам ташкил этилган. Ядро физикаси институтидаги активацион анализ маркази республикалараро муассаса бўлиб, бу борада катта иш олиб бормоқда. Ҳадемай, Ўсимлик моддалари химияси, Биоорганик химия, Электроника, Геология ва геофизика ҳамда Биохимия институтларида мавжуд приборлардан коллектив бўлиб фойдаланиш марказларини барпо этиш мўлжалланмоқда.

Малакали илмий кадрлар — фан докторлари ва кандидатлари тайёрлашга эътибор янада кучайтирилади. Кейинги йилларда машинасозлик, математика, геология ва бошқа муҳим соҳалар бўйича аспирантурага қабул планлари бажарилмаяпти. Академия системасидаги илмий ходимларнинг 5,7 проценти, техника фанларида эса 2,9 проценти фан доктори эканлигини нормал ҳол деб бўладими?! Аспирантлар таълимининг бутун жараёнини такомиллаштириш, докторлик ва кандидатлик диссертациялари ҳимоя қилишнинг белгиланган планлари бажарилишига эришиш, истеъдодли ёшларни тадқиқот ишларига кенгроқ жалб этиш, академиянинг мактаб ва олий ўқув юртлари билан алоқасини янада мустаҳкамлаш зарур. Илм-фанда муносиб ворислар тайёрлашнинг гарови ҳам шунда.

Ўзбекистон олимлари эришган ютуқлар оз эмас. Ҳал этиладиган проблемалар ҳам етарли. Кўп тармоқли республика экономикасини ривожлантиришга кўмаклашадиган, саноат ва қишлоқ хўжалигида илғор технология барпо этиш имконини берадиган талайгина вазифалар ҳал этилиши лозим.

«Катта фан»да катта ютуқлар қўлга киритилиши турган гап. Партия ва ҳукуматимиз илм-фан бевосита ишлаб чиқарувчи кучга айланиб бораётганлигини эътиборга олиб, илм-фанни ривожлантиришга жуда катта аҳамият бермоқдалар. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг галдаги пленумида фан самарадорлигини ошириш, унинг ишлаб чиқариш билан алоқасини мустаҳкамлаш масалалари муҳокама этилиши илм-фанга партиявий ғамхўрликнинг яна бир ёрқин кўриниши бўлиб, пленум ҳужжатлари давлат аҳамиятига молик бу муҳим иш бутун системасини тубдан яхшилашнинг қудратли омили бўлиб қолишига, шак-шубҳа йўқ.

О. СОДИҚОВ,
Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг президенти, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, академик.

ЖОНАЖОН ВАТАН БЎЙЛАБ 60

РСФСР: ҚЎШИҚ — МЕРОС

Приморье ўлкаси Булиго—Фадеево қишлоғининг «Ромашка» фольклор ансамбли далачилик бригадаларида ҳамиша хушнудлик билан кутиб олинмоқда. Ансамблнинг иштирокчилари ашула ҳам айтиб берадилар, зарурат бўлса ҳосилни йиғиштириб олишда кўмаклашиб ҳам юборадилар.

Бу коллективни Мария Семеновна Мудрак ташкил этган. У Приморьега Украинадан келади-ю, бой тарихга эга бўлган, шўх қўшиқлар янграб турган гўзал қишлоқни жондилдан севиб қолади. У турли ёшдаги кишилардан ансамбль тузади. Масалан, Матрена Прохоровна Васильева—ўн боланинг онаси, ўн беш набиранинг бувиси. У қўшиқ айтиб толмайди. Совхоз ветерани Наталья Леонтьевна Пацеля аввал хорда ўзи қатнашиб юрди, кейинчалик эри билан келинини ҳам олиб келди.

Коллективнинг репертуари оилавий қўшиқлардан ташкил топди. Қишлоқдаги деярли ҳар бир хонадоннинг ўзи севган ва авлоддан-авлодга ўтиб келаётган куй ва қўшиғи бор. Баъзилар қадим асрлардан қолган ашулаларни яхши кўришса, бировлар революция ва Улуғ Ватан уруши даври қўшиқларини, яна бошқалари эса замонавий қўшиқларни севадилар.

ГРУЗИЯ: ҚИШЛОҚ КВАРТИРАЛАРИ ИНДУСТРИЯСИ

Республика индустрияси қишлоқ меҳнатчилари учун уй-жой қуришни анча жадаллаштиришга актив ёрдам бермоқда. Тбилиси уйсозлик комбинати янги маҳсулот — йиғма уй-жой бинолари учун универсал деталлар тайёрлай бошлади.

Кўп квартирали биноларни гўё қишлоқ шароитларига мослаштириб бўлмайди, деган даъволарни уйсозлар мутлақо рад этишди. Квартираларни қулай планлаштириш, уларнинг элементлари ва блокларини қишлоқ шароитига мослаш халқ меъморчилиги анъаналарини қайтадан тикламоқда. Ҳар бир бинонинг остки қаватида турли маҳсулотларни ва рўзғор асбобларини сақлаш мумкин бўлган омборлар бор. Ҳунармандчиликка қизиқувчилар учун устахоналар ҳам кўзда тутилган. (ТАСС).

Феруза Келдишева Андижондаги ВЛКСМ 50 йиллиги номли трикотаж бирлашмасида кўп йиллардан бери ишлаб келади. Бу орада у тажриба ва маҳорат орттириб, учтадан тўқув дастгоҳини бошқаришга эришмоқда. Ҳозир унинг меҳнат календарида — 1983 йил.

А. Тўраев фотоси.

НУТҚЛАР ВА МАҚОЛАЛАР ТЎПЛАМИ

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Москва шаҳар комитетининг биринчи секретари В. В. Гришиннинг «Танланган нутқлар ва мақолалар» китоби (иккинчи, тўлдирилган нашри) босмадан чиқди.

Китобга энг муҳим ижтимоий-сиёсий ва халқ хўжалиги масалаларига бағишланган ва 1952 йилдан 1982 йилгача бўлган даврдаги нутқлар, докладлар ҳамда мақолалар киритилган. Уларда КПСС сиёсатини амалга ошириш юзасидан Москва шаҳар партия ташкилоти олиб борган сиёсий ва ташкилотчилик ишларининг катта тажрибаси умумлаштирилган. Кўпгина материаллар партия XXVI съезди қарорларини, ўн биринчи беш йиллик топшириқларини бажариш масалаларига бағишланган.

Китобни Сиёсий адабиёт нашриёти чоп этди. (ТАСС).

ИҚТИСОДИЙ БИЛИМ ЁРДАМ БЕРДИ

Самарқанд қаттиқ қотишмали асбоблар тажриба заводида иқтисодий таълим системасида шуғулланаётган ишчиларнинг рационализаторлик таклифларини жорий этиш металл, олмос, электр энергияси, газни тежашда ёрдам бермоқда.

Корхона ветерани М. Хайруллаев раҳбарлик қилаётган тўгарак тингловчиларининг ўзигина бир йилда 40 минг сўмни тежашга ёрдам берди.

Тўгаракда рефератлар ёқлаш ва амалий топшириқлар актив иш шаклларидан ҳисобланади. Инженерлар Г. Черняев, А. Холюшкин, Л. Володин, Р. Норқулова электр энергиясини тежаш проблемаси билан шуғулландилар. Улар киритган рационализаторлик таклифини жорий этиш натижасида бир ярим ой ичида 250 киловатт-соат электр энергиясини тежаш мумкин бўлди.

«Тежамкорлик — коммунистнинг хислати» деган курсни ўрганиш кўпгина ишчилар, инженерлар ва техникларнинг ресурсларни тежаш масалаларига, умуман иш жараёнига бўлган муносабатларини тубдан ўзгартириб юборди. Энди тингловчиларнинг ярмидан кўпи тайёрлаган маҳсулотини биринчи келтиришдаёқ топширмоқда. Ҳар бир кишига шахсий тежамкорлик ҳисоби очилган.

(ЎзТАГ).

ПОЛИЗЧИЛИГИМИЗ ШУҲРАТИНИ ЯНАДА ОШИРАЙЛИК!

Республикамиз полизчиларининг юбилей йили анъанавий кўрик-конкурси ҳар йилдагидан ҳам қизиқарли ўтди. Конкурс қатнашчиларининг унутилиб кетаётган сершира навларни тиклаш, янги, истиқболли навларни яратиш борасидаги намуналари ишлари партия ва ҳукумат раҳбарлари, мамлакат [illegible] томонидан юксак баҳоланди. «Совет Ўзбекистони» мухбири [illegible] айримларига мурожаат қилиб, ўз таассуротлари ва галдаги вазифалар ҳақида сўзлаб беришларини илтимос қилди.

Эзгу мақсад

А. ЭРКАЕВ,
Самарқанд области қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармаси бошлиғининг ўринбосари

Ширинликнинг ҳар йили ўтказиб турилиши катта аҳамиятга молидир. Анжуманда республикамизнинг донгдор полизчилари, селекционер-уруғчилари, олим ва мутахассислари қатнашиб, [illegible]

[illegible]

[illegible] ламаяпти. Азотли ўғитлардан полизчилик қоидаларига риоя қилинмай фойдаланиш ҳоллари учраб турибди. Транспорт воситалари етишмаслиги оқибатида қисман исрофгарчиликка йўл қўйилаётир. Шунга ўхшаш нуқсонлар ошкора танқид қилинди, камчиликларнинг такрорланишига йўл қўймаслик зарурлиги таъкидланди. [illegible]

[illegible]

Кўп йиллик тажриба пахтачилик, чорвачиликка ихтисослаштирилган хўжаликларда ҳам фойдаланилмай ётган ерларни ўзлаштириш ҳисобига полизчиликни ривожлантириш мумкинлигини кўрсатди. Большевик районидаги Карл Маркс номли, Пахтачи районидаги «Коммунизм» колхозлари [illegible] келишларига имконият яратдик.

Областимизнинг қовунчиликдаги шуҳратини оширишга ҳисса қўшаётган халқ селекциячилари ва юқори ҳосил усталари сони тобора кенгайяпти. Иштихонлик Тиркаш Тожиев, каттақўрғонлик Иноят Халилов, пайариқлик Мабихон Ҳошимов, нарпайлик Давлат Рашидов, Абдулла Маҳмудов, жомбойлик Қарши Холиқов, ургутлик Хадича Раҳмонова, булунғурлик Рашид Ҳайдаровлар шулар жумласидандир. Улар етиштираётган қовунлар на фақат республикамизда, балки Москвада, Бутуниттифоқ Халқ хўжалик ютуқлари кўргазмасида ҳам юксак баҳога сазовор бўлаётир.

Самарқандлик миришкор полизчилар беш йиллик охиригача ялпи полиз маҳсулотлари миқдорини 50 минг тоннага етказиш учун қизғин кураш олиб бормоқдалар. Улар ҳалол меҳнат билан эзгу ниятларига етадилар.

Деҳқонга раҳмат десин

Ҳакимбобо УСМОНОВ,
Нишон районидаги «Пахтаобод» совхози полизчилик бригадаси бошлиғи, халқ селекциячиси

Бу йилги ширинак кўргазма-конкурсида ҳам қатнашиб, йигирма йиллик селекциячилик меҳнатим эвазига етиштирилган 52 хил қовун туридан намуналар намойиш этдим. [illegible]

[illegible] лаб, чуқур шудгорлаб қўйишимиз, зараркунандаларга қарши чоралар кўришимиз керак. Агротехниканинг қишки тадбирларини ҳам изчиллик билан ўтказишимиз лозим. Ҳар бир полизчилик бригадаси ўзининг конкрет ишлаб чиқариш планига эга бўлмоғи зарур.

Азотли ўғитларни полизчиликда ишлатмаслик ҳақида кўп гапиряпмиз. Лекин кам иш қиляпмиз. Айрим полизчилар тонна кетидан қувиб, ширани эсдан чиқаряптилар. Пайкалларга азотли ўғитларни кўп солиб, деҳқонлар шаънига доғ туширяптилар. Бундай кўринишларга қаттиқ зарба беришимиз даркор. Қовун-тарвуздан кўп, ширали ҳосил олиш учун ҳар гектар ер ҳисобига 35—40 тонна органик ўғитлар солишни одат тусига киритайлик!

Биз, полизчилар қовун-тарвузни тобора кўпроқ етиштиряпмиз. Лекин тайёрлов ва транспорт ташкилотлари вақтида қабул қилиб, ташиб олмаяпти. Қисман маҳсулотлар нобуд бўлиши оқибатида меҳнатимиз зое кетаётганига ачиняпмиз. Даҳлдор ташкилотларнинг раҳбарлари бу борада чоралар кўрадилар деган умиддамиз.

Муҳим вазифалардан бири — эҳтиёжимиз учун зарур бўлган навли уруғликни тўла тайёрлаб қўйиш, давлат ташкилотларини кўплаб навли уруғлик билан таъминлашдан иборатдир. Шунда келаси йил мўл ҳосилига мустаҳкам пойдевор қўйган бўламиз.

ДАВЛАТГА ДОН ТОПШИРИШНИ КУЧАЙТИРАЙЛИК

Республикамиз ғаллакорлари фидокорона меҳнат қилиб, маккажўхоридан юқори ҳосил етиштирдилар, ўрим-йиғимни ташкилий жиҳатдан уюшқоқлик билан ўтказиб, йиллик маррага яқинлашмоқдалар. Шуниси қувончлики, ўрим-йиғим ва сўталарни янчишда, донни давлат тайёрлов ташкилотларига жўнатишда хилма-хил техника ва транспорт воситаларидан оқилона фойдаланилмоқда.

Республикамиз бўйича катта майдонлардаги маккажўхори ўриб олинди. Қатор областлар ва районлар бу борадаги планларини муваффақиятли бажардилар. Бу борада Тошкент, Сурхондарё областлари илғорликни эгалладилар. Ғиждувон районида ҳар гектар майдондан 100 центнердан ошириб «каҳрабо дон» хирмони кўтарилди. Москва районининг маккажўхорикорлари йиллик маррани эгаллаганларига анча бўлди. Қамаши, Қизилтепа, Тўрақўрғон районларининг маккажўхорикорлари ҳам қувончли натижаларга эришдилар.

Наманган, Жиззах ва Самарқанд областларининг хўжаликларида ҳам «дала маликаси»дан юксак мажбуриятларни қоплайдиган даражада юқори ҳосил етиштирилди. Лекин сўталарни янчиш, донни давлат омборларига жўнатишда сусткашликка йўл қўйиляпти. Бунга сабаб шуки, хўжаликлар измидаги техника воситалари, механизм-агрегатлардан қониқарсиз фойдаланиляпти. Дон тайёрлаш топшириқларини миқдор ва сифат кўрсаткичлари бўйича бажарилишини таъминлаш кафолатини олган кишилар, айниқса хўжаликларнинг раҳбарларидан қаттиқ масъулият талаб қилинмаяпти.

Ҳамма имкониятлар бўла туриб сўталарни янчиш ва донни тайёрлов ташкилотларига етказиб бериш топшириқларини суст бажараётган Гулистон, Меҳнатобод, Шуманай ва бошқа бир қанча районлар партия ва совет ташкилотлари, қишлоқ хўжалик органлари раҳбарларининг фаолиятини қандай баҳолаш керак?

ЎРИМ ИЛҒОРЛАРИ

✻ БУХОРО ОБЛАСТИ. Пешку районидаги «СССР 60 йиллиги» совхозидан маккажўхори ўрими тугалланганлиги ҳақида кетма-кет телеграммалар келиб турибди. «Ўримни ғоят қисқа муддатда тугалладик. 84 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 130 центнердан сара дон олинди», дейилади Ж. Худойбердиев бошлиқ бригада аъзолари имзо чеккан рапортда. Шунингдек, Р. Эргашев бошлиқ бригада аъзолари 92 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 120 центнердан, А. Нуриллаев бошлиқ бригада аъзолари 59 гектар ернинг ҳар гектаридан 130 центнердан «каҳрабо дон» хирмони кўтардилар.

ШОЛИ ЎРИМИГА КИРИШИЛДИ

Бекобод районидаги ихтисослашган «Октябрь 46 йиллиги» совхозида шоли ўримига ўтган йилдагидан ярим ой илгари киришилди. Деҳқонлар мўл дон ҳосили етиштирдилар. Улар уч минг гектар майдоннинг ҳар гектаридан 60 центнердан дон йиғиштириб олишга қарор қилдилар. Тиллабой Тузесбоев, Бўрибой Нормаев бошлиқ бригадалар ва бошқа бир қанча бригадалар эса 75—86 центнердан дон олишга қарор қилдилар.

Комбайнчи Алман Зиёнбоев механизаторлар мусобақасида пешқадамлик қилмоқда. У ўримнинг биринчи кунидаёқ 25 тонна шоли йиғиштириб олди. Валерий Романов, Геннадий Когай, Пардабой Нормаевлар ҳар куни ўн тоннагача шоли ўриб олмоқдалар.

83 та ўрим агрегатининг ҳаммаси икки смена ишламоқда. Дон тозалаш машиналари, йўллар, дон тозалайдиган ва қуритадиган майдончалар тайёрлаб қўйилган, омбор бинолари ва тош-тарозилар тартибга келтирилган. Йиғиштириб олинган дон шолини тушириш, тозалаш ва қуритиш механизмлари билан таъминланган дон тозалайдиган марказий хирмонга етказиб берилади.

Тўртта ўрим-транспорт отрядининг аъзолари ўрим-йиғимни қисқа муддатда ва нобудгарчиликсиз ўтказишга қарор қилдилар. (ЎзТАГ).

ДОН—БОЙЛИГИМИЗ

Навоий районидаги «Зарафшон» совхозининг Меҳнат Қизил Байроқ ва «Ҳурмат белгиси» орденлари кавалери Турғун Эргашев етакчилик қилаётган бўлим маккажўхорикорлари сўнгги гектарлардаги ҳосилни йиғиштириб олмоқдалар. Ҳисоб-китобларга кўра ҳар гектар ердан ўртача 100 центнердан ошириб «каҳрабо дон» топширилаётир. Суратда: бўлим бошлиғи Т. Эргашев.

В. Занко фотоси (ЎзТАГ).

ХИРМОНГА БАРАКА

Шуманай райони маккажўхорикорлари СССРнинг 60 йиллик юбилейини муносиб меҳнат зафарлари билан кутиб олиш учун фидокорона меҳнат қилмоқдалар.

Шу кунларда ҳамма хўжаликларда дон учун экилган маккажўхорини ўриб-йиғиб олиш ишлари қизитиб юборилди. Гагарин номли совхознинг Д. Суюнов, Т. Қоражонов раҳбарлик қилаётган бригадаларида ҳар гектар ердан 100 центнердан ошириб «каҳрабо дон» йиғиштириб олинмоқда.

—«Каҳрабо дон» етиштиришни кўпайтиришда дастлабки муваффақиятларга эришмоқдамиз, — дейди Киров номли совхознинг маккажўхоричилик бригадаси бошлиғи К. Исмоилов,— Маккажўхори учун яхши ерлар ажратилди. Етарли миқдорда минерал ўғит берилди. Оқибатда гектаридан бемалол 100 центнердан хирмон кўтарилаётир.

«Правда» совхозининг К. Буграев, О. Хидиров раҳбарлик қилаётган бригадаларида ҳам ҳосил мўл бўлди. Уларнинг ҳар бири мавжуд майдонларнинг ҳар гектаридан 95—105 центнердан «каҳрабо дон» олишмоқда. Шунингдек, «Шуманай» совхоз-техникуми, «Ўзбекистон Компартияси XX съезди», А. Мусаев номли совхозларда ҳам иш қизғин.

Район маккажўхорикорлари юбилей йилида камида 10 минг тонналик «каҳрабо дон» хирмонини бунёд этиш учун бир ғайратга ўн ғайрат қўшиб ишламоқдалар.

Р. ЕШИМБЕТОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ПЛАНЕТАМИЗДА

СОЦИАЛИЗМ МАМЛАКАТЛАРИДА

ИЛҒОР ХЎЖАЛИК

СОФИЯ. Русе аграр-саноат комплексининг коллективи маккажўхори ҳосилдорлиги жиҳатидан мамлакатда биринчи ўринга ва буғдой ҳосилдорлиги жиҳатидан округда олдинги ўринга чиқиб олди. Шу йил бу ерда гектар бошига ўрта ҳисобда 57 центнер буғдой йиғиштириб олинди.

Кооператорлар бу муваффақиятга асосан ишлаб чиқариш резервларини доимо қидириб топганликлари туфайли эришдилар. Кейинги йилларда асосий экинларнинг нав состави тўла-тўкис янгиланди.

Химиялаш — қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини интенсивлашнинг бошқа бир омилидир. Бу ерда суғориш машина-механизмларидан ва суғориладиган ерлардан тўла-тўкис фойдаланилмоқда. Бундай ерларни кенгайтириш учун кўплаб маблағ ажратилмоқда.

Меҳнат бригада усулида ташкил этилганлиги дон етиштиришни кўпайтиришда катта роль ўйнайди. Янги, серунум машина-механизмлардан фойдаланиш ҳам яхши натижа берди.

ПРОГРАММА АМАЛГА ОШИРИЛМОҚДА

БУХАРЕСТ. Руминиянинг Каракал шаҳрида 435 ўринли янги касалхона ишга тушди. Касалхона 25 та ихтисослашган кабинетга эга бўлиб, зарур лабораториялар ва замонавий медицина аппаратлари билан таъминланган.

Руминияда соғлиқни сақлашнинг моддий базасини кенгайтириш юзасидан тадбирлар программаси ишлаб чиқилган. Бу программа республиканинг барча уезд марказларида ва катта шаҳарларда замонавий касалхона комплексларини барпо этишни кўзда тутади. Аҳолига профилактик медицина хизмати кўрсатишга катта эътибор берилмоқда. Кишиларнинг меҳнат ва турмуш шароитларини яхшилаш, меҳнат қобилиятини ошириш ва умрини узайтириш —меҳнаткашлар сиҳат-саломатлигини муҳофаза қилишнинг муҳим вазифаларидан биридир.

ЯНГИ ҚУРИЛИШЛАР МАМЛАКАТИ

УЛАН-БАТОР. Монголия бинокорлари меҳнатда катта ютуқларга эришмоқдалар. Улар ҳозирги вақтда Монголиянинг бутун биринчи беш йиллиги мобайнида қилинган қурилиш-монтаж ишларини бир йилда бажармоқдалар.

Халқ Монголиясини ҳақли равишда янги қурилишлар мамлакати, деб аташади. Бу эса табиий бир ҳолдир. Чунки ана шу энг тинч касб намояндалари ўтган беш йилликнинг ўзидагина қарийб тўрт мингта ҳар хил халқ хўжалик ва маданий-маиший объектларни фойдаланиш учун топширдилар. Республика шаҳарларида ва аҳоли пунктларида замонавий шинам турар жой биноларининг янги кварталлари, маданият саройлари, кинотеатрлар ва кўпгина бошқа иншоотлар қад кўтармоқда.

Монголияда капитал қурилишнинг ривожланиши Совет Иттифоқининг қардошлик ёрдами билан чамбарчас боғлангандир. Кейинги йигирма йил мобайнида МХР да СССР ёрдами билан олти юздан кўпроқ халқ хўжалик объекти, шу жумладан Монголия индустриясининг негизини ташкил этувчи 150 та саноат корхонаси қурилиб, фойдаланиш учун топширилди.

(ТАСС).

АНГОЛАНИНГ «ОҚ ОЛТИН»И

ЛУАНДА, 11 сентябрь. (ТАСС мухбири). Маланже ва Жанубий Кванза вилоятидан Ангола Халқ Республикасининг тўқимачилик фабрикасига янги пахта ҳосилининг дастлабки тонналари келтирила бошланди. АХР енгил саноатининг етакчи корхоналаридан бири бўлган Бенгелдаги «Африка текштил» тўқимачилик комбинати биринчилар қаторида янги ҳосил пахтасини олди.

Мустақиллик йиллари мобайнида Анголада пахта етиштиришга алоҳида эътибор берила бошланди. Маланже вилоятидаги Какузо пахта етиштирадиган давлат бирлашмасининг ўзигина бу йил мавсумда салкам 5 минг тонна ҳосил йиғиштириб олишни режалаштирмоқда.

Пахта етиштиришда ангол дўстларга совет мутахассислари катта ёрдам бермоқдалар. Улар ўз бой тажрибаларини ўргатибгина қолмай, шу билан бирга Ангола учун ана шу муҳим қишлоқ хўжалик экинини етиштиришда ўзлари ҳам актив қатнашмоқдалар.

Совет мутахассислари СССРнинг бой тажрибаси асосида Маланжеда илғор агротехникани ва меҳнатнинг замонавий усулларини жорий этмоқдалар. Анголанинг иқлим шароитлари учун ғўзани механизациялашган тарзда парвариш қилиш ва пахтани йиғиб-териб олиш юзасидан махсус агротехника тадбирлари ишлаб чиқилди. Шу мақсадда СССР АХРга кўплаб пахта териш комбайнлари ва бошқа қишлоқ хўжалик машина-механизмлари: сеялкалар, культиватор ва тракторлар етказиб берди. Бу машина-механизмлар маҳаллий шароитда яхши ишламоқда.

1982 йилги пахта ҳосилининг АХР тўқимачилик корхоналарига етказиб берилиши, деб ёзади «Жорнал ди Ангола» газетаси, Ангола саноати ишлаб чиқариш планларини муваффақиятли равишда бажаришига ва аҳоли учун кўп талаб қилинадиган кенг истеъмол моллари ишлаб чиқаришни анча кўпайтиришга имкон беради.

ЧССР МЕҲНАТКАШЛАРИ ҲИССАСИ

Социалистик Чехословакия меҳнаткашлари «Сибирь — Ғарбий Европа» газопроводини барпо этаётган совет заводлари ва қурилиш ташкилотлари коллективларидан меҳнат эстафетасини қабул қилиб олишга ҳозирлик кўрмоқдалар. Келгуси йил бу ерда ана шу қитъалараро газопроводнинг 860 километрли чехословак участкаси ётқизила бошланади. Газ қувури СССР чегарасидан ЧССР территорияси орқали ГФР чегарасидаги Розвадов шаҳарчасигача ўтади.

Қувурнинг янги транзит шохобчаси ЧССРдаги тўртинчи шохобча бўлади. Дастлабки уч шохобча мамлакат территориясида 70-йилларда ётқизилган эди. Ана шу шохобчалар орқали совет табиий гази ГДР, ГФР, Австрия, Югославия, Франция ва Италияга етказиб берилмоқда. Бу ерда ҳозирдаёқ барпо этилган омборлар ва ёрдамчи объектлардан, алоқа пунктлари ва линияларидан, йўллардан фойдаланиш учун магистрални ишлаб турганлари билан ёнма-ён ётқизишга қарор қилинди.

Янги линияни газопроводлар барпо этишда бой тажриба орттирган Чехословакиянинг энг катта заводлари ва қурилиш ташкилотлари ётқизади ва машина-ускуналар билан таъминлайди. Улар бу ерда ишларни ташкил этишнинг энг замонавий методларини жорий қилишни, шу жумладан катта диаметрли қувурларни пайвандлаш учун Совет Иттифоқининг янги техникасидан фойдаланишни мўлжалламоқдалар. (ТАСС).

Фаластин халқининг ўз қонуний ҳуқуқлари учун Исроил агрессиясига қарши курашини жаҳон прогрессив жамоатчилиги актив қўллаб-қувватламоқда, уларга ҳар томонлама ёрдам бермоқда. Суратда: ГДР пионер ташкилоти таклифига кўра республикага келган фаластинлик мактаб ўқувчилари. Булар Ливан тупроғида сионистлар томонидан ўлдирилган фаластинликларнинг болаларидир.

АДН—ТАСС фотоси.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

● **БЕРЛИН**

Лейпциг халқаро кузги ярмаркасидаги совет павильонини 200 мингинчи томошабин келиб кўрди. Медицина техникаси маҳаллий комбинатининг ишчиси Р. Ройтерман 200 мингинчи меҳмон бўлди.

«СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигига бағишланган совет экспозицияси, — деб ёзди бу аёл фикр ва мулоҳазалар китобига, ўзининг шонли юбилейини нишонлаётган Совет Иттифоқи халқларининг юксак ютуқларидан ниҳоятда қойил қолиш ва фахрланиш туйғуларини уйғотади».

● **БАЙРУТ**

Исроил агрессорлари Жанубий Ливаннинг Сайда, Тир ва Набатия шаҳарларига деярли 2 миллиард Ливан фунти миқдорида умумий моддий зарар етказган. Қуруқликда ва денгиздан туриб тўплардан ўққа тутиш, осмондан бомбалар ёғдириш натижасида минглаб турар жой бинолари, юзлаб шаҳарлар ва касалхоналар ер билан яксон қилинган, электр линиялари, сув таъминоти системаси, коммуникация воситалари бутунлай вайрон қилинган ёки ишдан чиқарилган.

Жанубий Ливан губернатори Халим Файед «Ас-Сафир» газетаси мухбири билан суҳбатда ана шуларни маълум қилди.

● **ЛИМА**

Перуда иш билан таъминлаш, меҳнат шароити яхшиланиши, мамлакатда нарх-наво кескин ошиб кетганлиги муносабати билан иш ҳақининг кўпайтирилишини талаб қилаётган банк хизматчиларининг умумий забастовкаси яна бошланиб кетди.

25 минг киши иштирок этган забастовка молия муассасаларининг эгалари ва ҳокимият вакиллари забастовкачиларнинг муаммоларини музокаралар йўли билан ҳал этиш тўғрисида ваъда берганларидан сўнг 3 августда тўхтатилган эди. Бироқ уларнинг ваъдалари бажарилмади.

(ТАСС).

«Эркин дунё» қиёфаси

БОЛАЛАРНИ СОТИШМОҚДА...

Виннипег полицияси бу аёлни қўлга олиш учун жиддий тайёргарлик кўрди. Изқуварлар уни деярли қўлга туширишган чоқда, икки кунлик гўдагини қутқариб қолмоқчи бўлган аёлда оналик туйғуси устунлик қилди-ю, у полициячиларга чап бериб кетди.

Канаданинг Виннипег шаҳри яқинидаги Дакота Плейн деган жойда истиқомат қилувчи йигирма ёшли ҳинди аёли Дельфина Уль асли жиноятчи эмас. Унинг бор-йўқ айби — болаларга кўмаклашиш маҳаллий хизмати ходимлари Қўшма Штатларга сотишни мўлжаллаб қўйган ўзининг жажжи ўғилчасидан ажралишни хоҳламаётгани эди.

Космик учишлар ва буюк ўзгаришлар даври деб аталган бизнинг асримизда америкалик қул савдогарлари ишининг бу акс садоси ҳатто ишониш ҳам қийин бўлган қабиҳлик бўлиб эшитилмоқда.

... Дельфина бошидан кечирган машъум воқеа аслида шундай рўй берган эди. Еш она кўзи ёриган куннинг эртасига жигарбандини қўлидан юлиб олмоқчи бўлишаётганини билиб қолди. Илгари бошига тушган тақдир ўйини такрорланаётганини дарҳол сезди. Чунки, унинг икки боласини АҚШга сотишган эди. Натижада у чақалоғини олиб госпиталдан қочиб қолишга мажбур бўлди.

Канадалик ҳиндиларнинг болаларини Қўшма Штатларга сотиш тобора авж олмоқда. Ҳиндилар сардорларидан бири — Эрни Дэниэлснинг айтишича, Канаданинг Манитоба вилоятидан кейинги ўн йил мобайнида олти юз шундай бола АҚШга олиб кетилди. Бу инсон фарзандлари савдоси билан махсус прейскурант ишлаб чиққан Америка фирмаси шуғулланмоқда. «Товарнинг сифати»га қараб нархи икки юз доллардан тўрт минг доллargача ўзгариб туради.

Инсон ҳуқуқларини бундай қабиҳлик билан бузиш ҳам, албатта одоб-ахлоқ қоидалари асосида ниқобланган. Расмий жиҳатдан, болалар ҳиндиларнинг ночор оилаларидан олинади. Давлат вакилининг таъкидлашича, «уларнинг аҳволининг яхшиланишини кўзлаб» бу болалар фарзандликка олишни хоҳловчи америкалик оилаларга берилади. Буларнинг ҳаммаси оғизда, холос. Аслида эса, Канадада ҳиндиларга инсонларча муомала қилинмайди: уларнинг ўй-фикри билан ҳам, аҳволи билан ҳам ҳисоблашиб ўтиришмайди.

Шундай «кори-хайр»нинг қурбони бўлган яна бир ҳинди қисмати бундай бўлган:

Аёлсиз, ёлғиз қолган Макс Меррик тўққиз боласини бошпанага беришга мажбур бўлди. Оилавий аҳволи бирмунча яхшиланганидан сўнг бу ҳиндига болаларини қайта олиш осон бўлмади. Бу пайтда тўққиз боланинг учтаси аллақачон АҚШга сотилиб бўлинган эди. Уларнинг яна бештаси айни жўнатилаётган пайтда Меррик «иш»ни бузишга улгурди. Бечора ота охири катта қийинчиликлар билан болаларнинг саккизтасини қайтариб олишга муваффақ бўлди, энг кенжа қизи ҳамон оилага қайтгани йўқ.

Амалдорлар гоҳ аввал уй қур ёки сотиб ол, ё бўлмаса, яхши ота бўла олишингни исбот қил деб бечора ҳиндини роса сарсон-саргардон қилишди. Лекин муҳтожлик Меррикни давлатга ёрдам сўраб мурожаат қилишга мажбур этганида, уни ҳеч ким ёмон ота дегани йўқ эди-ку.

Канада кўмаклашиш хизматига боқиманда бўлган жажжи ҳиндиларнинг ҳаммаси ҳам Қўшма Штатларга сотилаётгани йўқ, албатта. Масалан, Манитоба вилоятидаги ҳар ўн боланинг олтитаси АҚШга жўнатиляпти. Ҳукумат бундай зўрлаш йўли билан амалга ошираётган сунъий сингдириш болаларни жонажон қабилалари, маданияти ва тилидан жудо этмоқда. Канадалик ҳиндилар «маданий геноцид» сиёсатига қарши қатъий норозилик билдириб, бунга барҳам беришни талаб қилишмоқда.

Шимолий Америка пропагандаси «инсон ҳуқуқлари» тўғрисида ҳамон оғиз кўпиртириб жар солмоқда, социалистик мамлакатлардаги ҳаёт ҳақиқати бузиб кўрсатиляпти ва сурбетларча уйдирмалар тўқиляпти. Бу ўтакетган беҳаёликдир. Ҳолбуки, манфур савдогарчилик қитъанинг туб аҳолисини очиқдан-очиқ зўрлик билан сингдириб юбориш сиёсати асосида ўтказилмоқда.

Андрей САНДАКОВ,
АПН махсус мухбири.
Оттава.

«ТОШКЕНТНИНГ ОЛТИН КУЗИ» БУТУНИТТИФОҚ САНЪАТ ФЕСТИВАЛИ ДАВОМ ЭТМОҚДА

ҚЎШИҚЛАРДА ВАТАН МАДҲИ

«ОЛТИН КУЗ» ТУҲФАСИ

Бутун республиканинг ишчи клублари, дала шийпонлари, қурилиш майдончалари, театрлари ва концерт залларида «Тошкентнинг олтин кузи» Бутуниттифоқ санъат фестивали давом этмоқда.

Арманистон ССР давлат рақс ансамбли Нукусга келди.

Сибирь давлат рақс ансамбли ўз санъати билан Тошкент областидаги «Политотдел» колхози меҳнатчиларини хушнуд этди.

СССР халқ артисти, Ленин мукофотининг лауреати Анатолий Соловьяненко ва Киев давлат филармонияси ансамблининг концерти Самарқандда зўр муваффақият билан ўтди.

Қозоғистон ССР қўшиқ ва рақс Давлат ансамбли Фарғона область меҳнаткашлари ҳузурига меҳмон бўлиб келди.

Қирғизистон артистлари наманганликларга ўз ўлкасининг рақсларини намойиш қилдилар.

Андижонликлар белорус дўстларни куз неъматлари тўла дастурхон очиб кутиб олишди. Хоримиз юз нафар қатнашчисининг ҳаммаси, деди Белоруссия ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби Михаил Дриневский, серқуёш Андижон диёрида ўзларини самимий кутиб олганликларидан беҳад хурсанд.

Эстония ССР давлат филармониясининг камер хори Термизда ўз маҳоратини намойиш қилмоқда. Филармония қатнашчиларининг ҳар бири шаҳар маданият истироҳат боғида биттадан чинор кўчати ўтқазди. Меҳмонлар катта концерт қўйиб бердилар. (ЎзТАГ).

Суратларда: СССР халқ артисти, Ленин мукофоти лауреати Анатолий Соловьяненко; Белоруссия ССР Давлат халқ хори чолғу рақс сюитасини ижро этмоқда; СССР халқ артисти Жўрабек Муродов куйламоқда.

С. Махкамов, Л. Гусейнов ва С. Баранников фотолари.

Сўз—фестиваль қатнашчиларига

ЭЪТИРОФ

Мая ШОҲБЕРДИЕВА,
СССР халқ артисти

Ҳозир қуёшли Ўзбекистоннинг қаерига борманг, завод-фабрикаларда, пахтазорларда, қурилиш майдонларида дилни титратувчи тароналар янграётганига гувоҳ бўласиз. Бу тароналар турли тилларда янграйди: русча, украинча, озарбайжонча, тожикча... «Тошкентнинг олтин кузи» Бутуниттифоқ санъат фестивали қатнашчилари Ўзбекистон меҳнаткашлари ҳузурида совет санъатининг энг сара асарларини томошабинларга тақдим этмоқдалар.

Биз. «Днепрянка» бандурист қизлар триоси ҳамкорликда пойтахт область меҳнаткашлари билан ижодий учрашувлар ўтказмоқдамиз, катта концертлар бермоқдамиз. Пахтачиликда ҳайратомуз ютуқларни қўлга киритаётган Тошкент области пахтакорларининг ҳаёти, турмуш ва ишлари билан атрофлича танишмоқдамиз. Яқинда Ангрен шаҳридаги Маданият уйида концерт беришни режалаштирганмиз, ангренлик саноатчилар билан бўладиган учрашувимиз ҳам мароқли ўтишига шубҳа қилмаймиз. Биз қаерга борсак, ишчилар, колхозчилар қучоқ очиб кутиб олишмоқда. Бу ўринда мен ўзбек халқининг меҳмондўстлиги ҳақида гапирмоқчи эмасман, балки бу матонатли халқнинг санъатсеварлигини эътироф этмоқчиман.

«Тошкентнинг олтин кузи» Бутуниттифоқ санъат фестивали санъатимизнинг янада равнақ топишида муҳим аҳамият касб этади. Чунки фестивалга совет санъатининг энг йирик намояндалари, катта тажриба ва маҳоратга эга ижодий коллективлар келишди, биз бир-биримиздан маҳорат сирларини ўрганмоқдамиз, тажрибаларимизни ўртоқлашмоқдамиз. Совет халқлари бузилмас бирлигининг, дўстлигининг, совет санъатининг ажойиб байрами — «Тошкентнинг олтин кузи» Бутуниттифоқ санъат фестивалини ҳар йили кузда, 10—20 сентябрда ўтказиш мўлжалланмоқда. Бу фестиваль санъатсевар халқларимизнинг севимли байрамига айланади.

ОЛҚИШ

М. ДРИНЕВСКИЙ,
Белоруссия ССР давлат халқ хорининг бадиий раҳбари, республикада хизмат кўрсатган санъат арбоби

Совет кишиларининг маънавий олами йилдан йилга бойиб, гўзаллашиб бормоқда. Табиийки, бунда санъатнинг роли беқиёсдир. Коммунистик партиямиз ва ҳукуматимиз коммунизм бунёдкори — янги кишини тарбиялашга, унинг ҳар томонлама шаклланган ва бой маънавий оламга эга бўлишига алоҳида эътибор бермоқда. Бундан илҳомланган биз — санъаткорлар ўз бурчимизни шараф билан ўташ учун барча имкониятларимизни ишга солмоқдамиз. Мана, бир неча кундирки, биз — Белоруссия ССР давлат халқ хори коллективи Андижон области меҳнаткашлари меҳмонимиз. Андижон области пахтазорларида иш қизғин, пахтакорлар далаларда етиштирилган мўл-кўл «оқ олтин»ни йиғиб-териб олишмоқда. Агар биз санъатимиз билан уларнинг баҳри-дилини оча олган бўлсак, уларга завқ-шавқ бағишлаб, янги меҳнат зафарларига илҳомлантира олган бўлсак ўзимизни бахтиёр ҳисоблаймиз.

Бизнинг давлат халқ хоримиз ижодий коллективи бундан олдин ҳам қуёшли Ўзбекистонда бир неча маротаба бўлган. «Тошкентнинг олтин кузи» Бутуниттифоқ санъат фестивалига эса алоҳида тайёргарлик кўриб келгандик. Фестиваль катта санъат байрамига айланди. Бу шодиёна санъат мухлисларида зўр қизиқиш уйғотаётир, бинобарин у биз — санъаткорлар ҳаётида ҳам унутилмас воқеа бўлиб қолади.

МУҚАДДАС ОИЛА ТУЙҒУСИ

НАВОИЙ (Телефон орқали). Қуёш қиздиради. Пахтазорларда иш қизғин. Қари-ю ёш пахта терими билан банд. Шаҳар, саноат корхоналарида эса ишчилар кунлик нормаларини ошириб билан бажариш учун тинмай ишлайди. Улар кечқурун шаҳардаги «Фарҳод» маданият саройига келадилар. Саройда «Тошкентнинг олтин кузи» Бутуниттифоқ санъат фестивалининг қатнашчиси, Латвия ССР Давлат хизмат кўрсатган «Дайле» рақс ансамбли санъаткорлари катта концерт намойиш этадилар.

«Дайле» ансамбли Латвиядагина эмас, Иттифоқимизда ҳам машҳур. Унинг асосчиси Латвия ССР халқ артисти, республика Ленин комсомоли мукофоти лауреати Улдис Жагата ҳозир шу ансамблнинг бадиий раҳбаридир. Ансамблнинг репертуари ҳам, ижодий биографияси ҳам бой: у саккизта концерт программасига эга. «Эсавер, шамол» латиш халқ қўшиғи бу ансамблнинг ўзига хос гимнига айланиб қолган.

Ансамбль санъаткорлари Франция, Ҳиндистон Чехословакия, Голландия, Греция ва бошқа қатор чет мамлакатларда муваффақиятли гастрол ўтказишган. Улар «Тошкентнинг олтин кузи» Бутуниттифоқ санъат фестивалида ҳам бетакрор санъатларини намойиш этиб, томошабинларнинг олқишига сазовор бўлишмоқда. Латвия ССРда хизмат кўрсатган артист Байба Екшинь, Салвия Калнмале, Даумант Ола, Янис Марниеце, Дзидра Найманe ва Анита Маркус сингари истеъдодли санъаткорларнинг чиқишлари, улар ижросидаги куй ва қўшиқлар, рақслар навоийлик меҳнаткашларда ҳам чуқур таассурот қолдирмоқда.

Р. ОРИПОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

Ўзбекистон ССР Маориф министрлиги

НИЗОМИЙ НОМЛИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ПЕДАГОГИКА ИНСТИТУТИ

1982—1983 ўқув йили учун

ҚУНДУЗГИ ТАЙЁРЛОВ БЎЛИМИГА

ТИНГЛОВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Тингловчилар қуйидаги ихтисосликлар бўйича қабул қилинади.

Ўқиш ўзбек тилида олиб бориладиган ихтисосликлар: математика; математика ва физика; умумтехника таълими ва меҳнат; умумтехника таълими, меҳнат ва физика, чизмачилик ва расм; ўзбек тили ва адабиёти; педагогика ва психология (мактабгача тарбия); дефектология; педагогика ва бошланғич таълим методикаси.

Ўқиш рус тилида олиб бориладиган ихтисосликлар: рус тили ва адабиёти; миллий мактабларда рус тили ва адабиёти, педагогика ва психология (мактабгача тарбия); дефектология; сурдопедагогика; педагогика ва бошланғич таълим методикаси; педагогика ва тарбиявий ишлар методикаси.

Тайёрлов бўлимига ўрта маълумотга эга бўлган, ёши 34 ёшдан юқори бўлмаган илғор ишчилар, колхозчилар ва СССР Қуролли Кучлари сафидан демобилизация қилинганлар ҳамда 2 йил ва ундан ортиқ иш стажига эга бўлган мактаб пионер-вожатийлари қабул қилинади.

Тайёрлов бўлимига кириш учун саноат корхоналари, қурилиш, транспорт ва алоқа, геология-қидирув, мактабларнинг ҳамда ҳарбий қисмлар қўмондонлигининг махсус йўлланмаси бўлиши шарт.

Тайёрлов бўлимига кирувчилар тегишли корхоналарда камида 1 йиллик узлуксиз иш стажига эга бўлишлари керак.

Ўрта мактабнинг кундузги бўлимини тугатганлар мактабни битиргандан кейин ишлаб чиқариш корхоналарида камида бир йил меҳнат қилган бўлишлари лозим (шогирдлик стажи тайёрлов бўлимига киришда ҳисобга олинмайди).

Тингловчилар сафига қабул қилиш учун кирувчилар билан асосий ихтисос предметлар бўйича суҳбат ўтказилади. Тингловчилар сафига қабул қилинганларга ойига 40 сўм ҳажмида стипендия берилади. Эҳтиёжига қараб тингловчилар ётоқхона билан таъминланади. Тайёрлов бўлимини тамомлаб, битириш имтиҳонларини муваффақиятли топширганлар институтнинг 1 курсига кириш имтиҳонларисиз қабул қилинадилар.

Тайёрлов бўлимига кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: институт ректори номига ариза (махсус бланк тўлдирилади), иш жойидан тайёрлов бўлимига кириш учун махсус йўлланма, ўрта маълумот ҳақидаги ҳужжат (асл нусхаси), иш жойидан характеристика, 6 дона фотосурат (бош кийимсиз, 3х4 см ҳажмида), меҳнат дафтарчасидан кўчирма, медицина справкаси (286-форма).

Паспорт, ҳарбий билет ва комсомол билети ҳужжатларни топшириш пайтида шахсан кўрсатилади.

СССР Қуролли Кучлари сафида ҳарбий хизматини ўтаб келганлар қисм командири тасдиқлаган йўлланма (Д-41 форма) ва характеристика (ўтган йили ноябрь-декабрь ойларида келганлар қўшимча сўнгги иш жойидан ишлаб чиқариш характеристикаси) топширадилар.

Низомий номли Тошкент Давлат педагогика институтининг тайёрлов бўлимига кириб ўқиш учун ҳужжатлар Ангрен ва Сирдарё давлат педагогика институтларида ҳам қабул қилинади.

Ангрен (Тошкент область) **педагогика институтида:** миллий мактабларда рус тили ва адабиёти, математика, умумтехника таълими ва меҳнат ихтисосликларига:

Сирдарё педагогика институтида: миллий мактабларда рус тили ва адабиёти, математика, бошланғич таълим методикаси ихтисосликларига ҳужжатлар қабул қилинади.

Ҳужжатлар 1 октябрдан 10 ноябргача қабул қилиниб, кирувчилар билан суҳбат 11—25 ноябрда ўтказилади.

ТАЙЁРЛОВ БЎЛИМИДА ДАРСЛАР 1 ДЕКАБРДАН БОШЛАНАДИ.

Институт адреси: 700064, Тошкент шаҳри, Педагогика кўчаси, 103-уй, тайёрлов бўлими.

СПОРТ

ОММАВИЙЛИК БАЙРАМИ:

МИЛЛИОНЛАР ЮГУРГАНДА

Республикамиз шаҳар-қишлоқларида оммавийлик байрами— Бутуниттифоқ югурувчилар куни кўтаринки руҳда нишонланди. Кўчалар, майдонлар, хиёбонлар бўйлаб жами уч миллионга яқин киши оммавий югуришда иштирок этди. Республикамиз пойтахтида югуриш байрами ўзига хос тантанага айланди. Уч ёшдан саксон ёшгача бўлган жами 640 минг 400 киши турли масофалар бўйлаб югурди. Республика пойтахтининг ҳар бир райони физкультура коллективларининг аъзолари ҳамда ҳаваскор югурувчилари олдиндан белгиланган маршрутлар бўйлаб стартга чиқдилар.

Низомий номидаги педагогика институтининг талабаси Николай Шамин маррада биринчи бўлди. Успенский номидаги музика мактаб ўқувчиси Елена Якушко аёллар ўртасида муваффақият қозонди. Кекса югурувчилар орасида Фёдор Сергутинга бас келадигани топилмади. Чилонзор районидаги 184-мактаб ўқувчиси Жамшид Умаров ўз тенгдошлари орасида юқори натижа кўрсатди. Куйбишев районидаги 456-боғча тарбияланувчиси 3 ёшли Зиёда Алимова ҳам илк бор ғалаба нашидасидан баҳраманд бўлди. Умумкоманда ҳисобида республика пойтахтининг Фрунзе райони югурувчилари пешқадамлик қилишди.

Оммавий югуриш туфайли минглаб йигит-қизлар спорт билан мунтазам шуғулланишга аҳд қилдилар. Муҳими югуриш кишиларнинг сиҳат-саломатлигини мустаҳкамлаб, кучига-куч қўшмоқда. Ишқибозлар оммавий югуришни анъанавий равишда ўтказиб туриш керак деб, истак билдирдилар.

БАҲСЛАР ВА ҒОЛИБЛАР

● **ЕНГИЛ АТЛЕТИКА.** Афинада Европа чемпионати якунланди. Мусобақада иштирок этган республикамиз вакиллари совет спорт шарафини муносиб ҳимоя қилдилар. Жумладан, андижонлик Светлана Ўлмасова иккинчи марта қитъа чемпиони бўлди. Унинг ҳамшаҳри Замира Зайцева 1500 метрга югуришда чемпионатнинг кумуш медалини қўлга киритди. Тошкентлик А. Харлов 400 метрга тўсиқлар оша югуриб, кучли олтиликдан жой олди.

Текинхўрга — шафқат йўқ!

САФАР «ҚАРИДИ»

«Тез ёрдам» машинаси Тошбулоқ марказидан елдай ўтиб кетди. ГАИ пости навбатчиси — Наманган район автоинспектори Шавкат Расулов машинанинг орқа томони оғир чайқалиб кетаётганидан шубҳаланди. «Машинада ортиқча юк бўлмаса, у бунчалик эгилмаган бўларди», — деган ўй ўтди унинг кўнглидан. Автоинспекторлар «Тез ёрдам» машинасини қувишди. Тўхтатиб қарашса, машинанинг ичидаги бемор эмас, балки яшик-яшик помидор экан.

Наманган районидаги 24-ўрта мактаб ўқитувчиси Неъматулла Аҳмедов айни пишиқчиликдан фойдаланиб, текин пул дардида 750 килограмм помидорни қўшни Қирғизистонга олиб бориб сотмоқчи бўлган эди. У ўзига ўхшаб нафси ҳаккалак отган, область санитария эпидемиология станциясига қарашли РАФ 22033 маркали, 52—63 НАГ номерли автомашина ҳайдовчиси Абдунуъмон Абдупаттоев билан тил топишди. Аммо уларнинг сафарлари райондан ташқарига чиқмасданоқ «қариди».

Шу районда яшовчи 37-ўрта мактаб ўқитувчиси Абдулбоқи Жабборов билан руҳий касалликлар шифохонасида ишловчи Жакбарали Аҳмедов ҳам икки тонна помидорни ГАЗ-52 маркали автомашинада Қирғизистонга олиб кетишаётганида Уйчи райони автоинспекторлари томонидан ушланди.

Чайқовчилик мақсадида ҳўл мева, сабзавот ва полиз маҳсулотларини бошқа жойларга элтиб сотиш мумкин эмаслигини олий маълумотли «саёҳат ишқибозлари» қатори область матлубот жамияти союзи автобазасининг шофери Абдувосит Қаҳҳоров ҳам яхши биларди. Шунга қарамай, давлат машинасидан ўз манфаати йўлида фойдаланишга, катта-катта пул ишлаб қолишга муккасидан кетган А. Қаҳҳоров бу сафар ҳам иши ўнгидан келишига ишонган эди. Аммо...

Мамасоли Турсунов, Жамолиддин Ҳамроқулов ва Мадамин Усмоновлар Андижон область Ленин районидаги Карл Маркс номли колхозда ишлашади. Улар «ҳам саёҳат, ҳам тижорат» деб 3930 килограмм помидор ва бошқа резаворларни Аҳмадали Усмоновнинг машинасига юклашди. Шаҳрихондаги Москва район матлубот жамиятига қарашли 95—43 АНГ номерли машина ҳайдовчиси А. Усмонов арзимаган вақт ичида 100 сўм ишлаб олиш мумкинлигидан қувониб, юкни Қирғизистонга етказиб беришга кўнди. Бироқ, бу чайқовчи текинхўрлар узоққа бормаёқ... «манзилга етиб келишди».

«Узмежавтотранс»га қарашли Ангрендаги 5-автотранспорт корхонасининг шофёрлари Энвер Эдемов билан Арност Осепян «КамАЗ» рулини бошқаришга устаси фаранглардан экан. Улар областларга тез-тез чиқиб туришади. Яқинда Наманган областига юк ташиб, йўлда қуруқ қайтгилари келмай, Тўрақўрғондан 20 тонна помидор ола кетишди. Аммо уларни йўлда ГАИ ходимларининг «қизил чироғи» тўхтатиб қолди...

Наманган область давлат автомобиль инспекцияси ходимлари томонидан шу йилнинг етти ойи ичида мева ва сабзавотлар ортилган 251 та автомашина тўхтатилиб, уларга чайқов мақсадларида юкланган 464 тонна қишлоқ хўжалик маҳсулотлари тайёрлов идораларига топширилди ёки аҳолига сотиш учун савдо дўконларига тарқатилди. Қонунга хилоф равишда иш тутган шахсларга нисбатан эса тегишли чора кўрилди.

А. НИЁЗОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

АХБОРОТ

ОНАЛАР АРДОҚДА

Охунбобоев номидаги Марғилон шаҳар маданият ва истироҳат боғида «Қаҳрамон она»лар учрашуви мароқли ўтди.

Ўн ва ундан ортиқ фарзандни тарбиялаган онахонлардан — бадиий буюмлар фабрикаси тикувчиси Жамила Тожибоева, ипак комбинатининг моҳир ишчиларидан Азиза Қобилова, Назокатхон Жаҳонова, «Атлас» аврли газламалар ишлаб чиқариш бирлашмасининг ветеран тўқувчилари Салимахон Йўлдошева, Ойшахон Валиевалар оила аъзолари билан бу кечанинг меҳмони бўлдилар.

Шуниси қувончлики, бу меҳнатсевар, актив жамоатчи оналар тарбиялаган йигит-қизларнинг кўплари оналари изидан бориб тўқимачилик касбини эгалладилар.

Кеча охирида Марғилон шаҳар ЗАГС бюросининг мудири Марямхон Абдуллаева фарзандлари 10 дан ортган бир группа оналарга I—II даражали «Қаҳрамон она» орденларини топширди.

А. ҚИРҒИЗОВ.

АСАЛАРИЧИЛИК РИВОЖЛАНТИРИЛАДИ

Зарбдор районидаги «Украина» совхози пахта далаларининг четида асалари уялари пайдо бўла бошлади. Буни биринчи бўлиб совхознинг Ҳакимжон Бурхонов бошчилик қилаётган 2-бўлим чўлқуварлари бошлаб беришди. Ҳозирги кунда бўлимнинг 4 та дала шийпонида ана шундай асалари уялари мавжуд. Айниқса, бўлимнинг Ҳакимжон Эгамбердиев бошлиқ бригадасида бу ишга катта эътибор берилмоқда.

Келгуси йилдан бошлаб совхознинг барча дала шийпонларида асаларичилик ривожлантирилади.

И. НИШОНОВ.

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА

14 сентябрь соат 19.00 да

Д. ВАЛЕЕВ асари

«МУҚАДДИМА»

(2 пардали драма)

СПЕКТАКЛИ БИЛАН

15 МАВСУМ ОЧИЛАДИ

РЕПЕРТУАР ПЛАНИ

14/IX да — **Муқаддима.**
15/IX да — **Интилганга толе ёр.**
16/IX да — **Тақдир эшиги.**
18/IX да — **Муқаддима.**
19/IX да — **Интилганга толе ёр.**
21/IX да — **Сокин тонглар.**
22/IX да — **Гуноҳкор авлиё.**
23/IX да — **Зада бўлган пайғамбар.**
25/IX да — **Гуноҳкор авлиё.**
26/IX да — **Отилмаган ўқ.**
28/IX да — **Интилганга толе ёр.**
29/IX да — **Тун қиссаси.**
30/IX да — **Муқаддима.**

Спектакллар соат 19.00 да бошланади.

Коллектив бўлиб келиш учун заявкалар қабул қилинмоқда.

МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ В. И. ЛЕНИН НОМИДАГИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ УНИВЕРСИТЕТИ ҚОШИДАГИ

ёшларни олий ўқув юртларига кириш учун тайёрлайдиган

МАРКАЗИЙ КУРСЛАР

1982—83 ўқув йили учун

ТИНГЛОВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Тайёрлов курсларига кирувчилар университет ректори номига ёзилган аризага қуйидаги ҳужжатларни қўшиб топширадилар: ўрта маълумот ҳақидаги ҳужжат нусхаси (10-синф ўқувчилари учун мактабдан справка), турар жойидан справка, 3х4 см. ҳажмидаги 2 та фотосурат, иш жойидан справка (ўрта маълумотлилар учун).

Машғулотлар математика, физика, химия, биология, она тили ва адабиёти, тарих ва чет тиллари (инглиз, немис, француз) дан ҳафтасига 3 марта соат 19.00 дан бошлаб университет биносида (студентлар шаҳарчаси) олиб борилади.

Ҳужжатлар душанба, чоршанба ва жума кунлари кеч соат 17.00 дан 20.00 гача ТошДУ бош корпусининг «А» бўлими математика факультетининг 5 қават, 501-хонасида қабул қилинади.

Театр

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 14/IX да **Олтин девор,** 15/IX да **Кузнинг биринчи куни,** 16/IX да **Келинлар қўзғолони.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 15/IX да **Хизматингизга тайёрмиз,** 16/IX да **Тошкентнинг нозанин маликаси.**

ОБУНАЧИЛАР ДИҚҚАТИГА!

1983 йил учун

ГАЗЕТА ВА ЖУРНАЛЛАРГА

Гражданлардан

ОБУНА ҚАБУЛ ҚИЛИШ ДАВОМ ЭТМОҚДА

Обуна «Союзпечать» агентликларида, алоқа бўлимларида ва иш ҳамда ўқиш жойидаги жамоатчи матбуот тарқатувчилар орқали қабул қилинади.

Ўзбекистон ССР Алоқа министрлигининг «Союзпечать» бошқармаси.

Тошкент давлат чет тиллар педагогика институти коллективи кечки ва сиртқи факультетлар марксизм-ленинизм кафедрасининг доценти У. Бозоровга отаси

Бозорбой ШОДИЕВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Мультфильм. 10.30 — Кубань казаклари. Бадиий фильм. 12.30 — М. Глинка. Катта секстет. 12.55 ва 15.00— Янгиликлар. 15.15 — Кинопрограмма. 16.05 — Рус тили. 16.35 — Буратино кўргазмаси. 17.05 — Илмий-оммабоп фильм. 17.25 — Концерт. 17.50 — Стадион ҳамма учун. 18.20 — Экономика тежамли бўлиши керак. 18.30 — Инсон ва қонун. 19.00 — Қувноқ ноталар. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Балет. 19.50 —Ягона оилада. 21.30 — Время. 22.00 — Футбол. Спартак (Москва) — Арсенал (Англия). Танаффус пайтида — Дунё воқеалари. 23.45 — Ҳужжатли фильм.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.20 — Ҳужжатли фильм. 9.35 ва 10.35 — Тарих. 10.05 ва 13.45 — Француз тили. 11.05 — Золушка балети. 11.35 ва 12.50 — Ботаника. 11.55— Илмий-оммабоп фильм. 12.20— Шахмат мактаби. 13.10 —Поэзия. 14.15 — Қадимий рус санъати. 14.45 — Беш йиллик менинг ёшлигим. 15.30 — М. Горький. Илк ҳикоялар. 16.20 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.50 — Ҳужжатли фильм. 19.00 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан. 20.00 — Спорт ҳафталиги .20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар. 20.45 — Халқаро панорама. 21.30 — Время. 22.00 — Ер планетасидаги одам. Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ-I. 11.30 —Қойилмақом фердинант. Бадиий фильм. 12.30 — Адабиёт. 13.00 — Кинопрограмма. 18.05 — Болалар учун фильмлар. 18.30 — Шоирлар — болаларга. 19.00 —Ёшлик. 19.30 — Ахборот. 19.45— Адабий альманах. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.00 — Хирмонингизга барака. 22.20 —Мафтункор бахт юлдузи. Бадиий фильм. 23.35 — Янгиликлар.

ТОШКЕНТ-II. 18.10 — Тарвуз саргузашти. Бадиий фильм. 18.40 — Саҳро бойиб бормоқда. 19.00 — Совет давлати ва ҳуқуқи асослари. 19.30 —Ҳужжатли фильм. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — Эртага — премьера .21.30 — Москва-II.

РАДИО

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Концерт. 9.30 — Қардошлик радиопрограммаси. 12.10 — Ўзбекистон ишчиси. 13.00 — Чорвадор. 14.00 — Табаррук замин. 18.15 — Рубоб тароналари. 19.25 — Ёшлик. 20.50 — Гулла, яшна диёрим менинг. 21.10 — Сирдарё область театрининг артистлари ва бадиий ҳаваскорлар концерти. 22.30 — Сирдарё области донгдор кишиларининг талабларига биноан концерт. 23.15 — «Сайқал» радиопрограммаси.

Редактор ўринбосари
Б. ЮСУПОВ.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Редакция адреси: 700000 Тошкент — П, Ленин кўчаси, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор — 33-65-45, 32-53-04; редактор ўринбосарлари—33-06-83, 32-55-04, 33-44-55, 32-55-05; масъул секретарь — 33-79-14, 32-53-05; секретариат — 33-72-83, 32-53-06, 32-54-11; БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 33-34-69, 32-53-97, 32-57-19, марксизм-ленинизм назарияси пропагандаси — 32-55-70; коммунистик тарбия — 32-54-29; халқаро ҳаёт — 32-54-14; саноат, транспорт ва капитал қурилиши — 33-47-80, 32-53-14, 32-54-09; қишлоқ хўжалиги — 33-76-04, 32-53-15, 32-53-70; адабиёт ва санъат — 33-20-36, 32-54-35, 32-55-16; совет қурилиши — 32-57-20, 32-54-18; фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 33-44-51, 32-57-21, 32-54-24; ахборот ва спорт — 33-14-24, 32-55-17, 32-54-26, 32-54-27; хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43, 32-53-16, 32-53-20, 33-11-49; 32-54-13; иллюстрация — 32-57-22, стенографистка — 33-73-43; 32-54-05; жамоатчилик қабулхонаси — 32-54-16; эълонлар бўлими — 33-81-42; ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ: ҚҚАССР —2-42-62; Тошкент — 32-53-20; Самарқанд — 6-48-35; Сирдарё — 2-05-27; Сурхондарё — 92-36; Хоразм — 5-51-24; Бухоро — 3-31-42; Қашқадарё — 61-35; Фарғона — 4-20-84; Наманган — 6-70-78; Андижон — 4-48-85; Жиззах — 2-31-66. Нашриёт диспетчери — 32-78-94; Нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50.

Р. 02175. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64583. А. — 210. (10)